Wilhem Busch
Variaţiuni pe o temă dată
Mici povestiri Volumul III
EDITURA LUMINA LUMII 1996
Wilhelm Busch
Variaţiuni pe o temă dată
Mici povestiri
Volumul trei
Copyright © Quell Verlag, Stuttgart 1952
Cuprins
Reproşul minunat…4
Tema…5
„Cum se îndură un tată de copiii lui” …10
Iertarea…10
Singuraticul…14
Cum am ajuns să lucrez cu tinerii…16
O sărbătoare de Paşti ratată…20
Lupta unui păcătos…22
Crucea din baltă…25
Ajuns din urmă…28
Chemarea…31
Clopoţelul spart…35
Ceartă în toată casa…38
„Nu mai pot!”… 41
Mâna cea puternică…43
„Când Cuvântul Tău nu va mai avea valoare…”… 45
Arestarea…49
Sărac în duh…53
„N-am ce face cu Golgota” …57
Fereastra-amvon…59
„Nu pot…!” …62
Cântăreţul…66
Cântarea din mijlocul haosului…68
Felinarul dragostei…72
Diapozitivele…74
Pastorul Fritz…77
„O, Teo!” …75
Cine-i curăţă lui Dumnezeu pantofii?…82

Reproşul minunat

Pe marginea străzii stăteau doi bărbaţi, evident doi mineri, după cum se putea vedea după cicatricile albastre de pe feţele lor.

Când am trecut pe lângă ei, unul m-a salutat:

— ’nă ziua, domn pastor! M-am apropiat de el:

— Ne cunoaştem? El a râs.

— Păi, clar! V-am auzit de multe ori predicând. Şi apoi i s-a adresat celuilalt: ăsta este deci pastorul cu tineretul! Un om foarte cumsecade! Numai – are din păcate o păsărică!

Cred că cititorii mei cunosc această expresie. Englezii spun „spleen”; şvabii explică: „Îi lipseşte o doagă!”; berlinezii spun că ai un „tic” – şi în zona mineră Ruhr şi în alte zone i se spune „păsărică”, dacă un om are un domeniu în care nu te poţi baza întru totul pe el.

Când omul a spus acest lucru foarte liniştit, mi-a crescut totuşi puţin tensiunea, deşi, ca pastor în zona Ruhr, eşti „luat peste picior”. Aşa că am izbucnit supărat:

— Ce am? O păsărică?

Dar minerul nici nu mi-a băgat în seamă protestul, ci a repetat foarte liniştit:

— Deci – un om cumsecade – numai că – are o păsărică. Vorbeşte tot timpul despre Iisus.

— Omule! am strigat bucuros. Ceea ce aţi spus, pentru mine este de parcă mi-aţi fi acordat o medalie! Da, această faimă vreau să o am: Vorbeşte tot timpul despre Iisus! numai că – din păcate – nici nu merit această medalie. De câte ori nu am vorbit numai fleacuri. Dar – Ştiţi dumneavoastră? Iisus merită efectiv să se vorbească tot mereu despre El. Spuneţi-mi: îl cunoaşteţi pe Isfis?

Atunci, minerul s-a întors râzând spre celălalt ortac:

— Vezi, iar începe!

De cum vorbeşti despre Iisus, treci prin tot felul de situaţii, şi apoi întâlneşti alţi oameni care vorbesc şi ei despre Iisus şi care trec şi ei prin situaţiile lor. Despre aceste situaţii va fi vorba în această carte.

Şi dacă pe parcurs, cuvântul „eu” va apărea nepotrivit de des, atunci trebuie totuşi să ştiţi, că nu eu sunt cel important, ci numai Numele lui Iisus.

Am intrat puţin în camera de zi. Fiica mea era la pian:

— Ce cânţi? am întrebat-o. Mi-a răspuns:

— Variaţiuni pe o temă dată.

Atunci m-am gândit, că acesta este titlul potrivit pentru mica mea carte. Povestirile mele sunt variaţiuni pe tema Iisus. Căci:

„… Viaţa mea n-are valoare
Aici jos pe pământ.
Ce mi-a dat Iisus.
Merită toată dragostea”.

Tema

O istorie biblica

Bărbaţii s-au oprit speriaţi.

Ultimii doi, care au mai rămas puţin pe ţărm şi care tocmai voiau să lege barca, s-au speriat atât de tare, încât parâma le-a scăpat din mână şi a căzut în apă.

Acum nu se mai auzea decât plescăitul liniştit al valurilor care se spărgeau de ţărm. Altfel, era linişte de tot, nefiresc de linişte.

Apoi – oamenii au tresărit de spaimă – s-a auzit din nou

— Acel strigăt înfiorător! Este un animal? Un om?! Un urlet sălbatic, un râs nebunesc…

Oamenii au rămas din nou nemişcaţi, s-au privit unii pe alţii dezorientaţi… Numai primul din ei, pe care îl numeau „învăţătorul”, a păşit liniştit înainte, de parcă nu ar fi auzit nimic.

Atunci, de după colţul unei stânci, a apărut un băiat fugind – alb ca varul. A trecut în goană pe lângă învăţător

— Direct în mijlocul bărbaţilor.

— Îndrăcitul! a strigat el. Îndrăcitul!! şi apoi a alergat gâfâind mai departe.

Din nou s-a aşternut liniştea. Bărbaţii s-au uitat după băiat. A alergat de-a lungul ţărmului lacului – până la o pădurice de stejari, unde o turmă de porci se bălăcea în bălţi sau mânca cu mare gălăgie ghindele căzute pe jos.

— Ce s-a întâmplat? l-a întrebat bătrânul păstor, care stătea nemişcat pe o stâncă.

— Îndrăcitul! a strigat băiatul – încă gâfâind. Păstorul nu a spus nimic, dar şi-a apucat ciomagul…

Bărbaţii, care tocmai sosiseră cu barca, l-au privit pe învăţătorul lor. Acesta se apropia tot mai mult de stânca din spatele căreia se auzise urletul îngrozitor.

Şi apoi – bărbaţii s-au dat înapoi – apoi a năvălit o arătare: o fantomă groaznică în acel loc sinistru. Era un bărbat gol. Pletele îi

fâlfâiau nebune în jurul capului. În mâna dreaptă avea o piatră mare, de parcă ar fi vrut să omoare pe oricine i s-ar fi pus în cale. De încheietura mâinii lui stângi atârna un lanţ rupt.

Dar toate acestea, bărbaţii abia au apucat să le vadă. Ceva îi forţa parcă să-l privească pe omul sălbatic direct în faţă. O faţă diavolească! în ochii tulburi se vedea mânie satanică, chin de nedescris, poftă de fiară?

Acum, îndrăcitul s-a năpustit asupra învăţătorului – şi-a ridicat mâna şi mai sus, ca să arunce piatra – ucenicii au ţipat… atunci… s-a petrecut un lucru ciudat:

Învăţătorul s-a oprit liniştit. Îndrăcitul a pus ochii pe ţintă – apoi a tresărit… a dat drumul la piatră… şi în momentul următor a căzut ca un pom tăiat la picioarele învăţătorului şi a început să scheaune ca un câine chinuit.

Atunci, bărbaţii au prins curaj şi s-au apropiat. Bărbatul sălbatic se afla în genunchi înaintea învăţătorului şi îşi întindea mâinile spre el, a rugăciune. Gura lui era închisă. Dar – sinistru şi înfiorător – din gura închisă s-a auzit un ţipăt:

— Nu! Nu! Nu mă chinui! Ce am eu de-a face cu Tine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu! Pleacă! Lasă-mă în pace! Pleacă odată! Nu mă chinui!

Unul din bărbaţi şi-a dus mâna la barba căruntă:

— Strigă dracii din el. O, Doamne! Iadul este aici printre noi!

— Iadul este aici printre noi… au murmurat ceilalţi.

Şi apoi totul s-a petrecut uimitor de repede. Învăţătorul a întrebat foarte aspru:

— Care-ţi este numele?

— Nu avem nume. Dar suntem mulţi! O, atât de mulţi! au strigat demonii. Suntem o legiune! Şi apoi au scâncit: Avem nevoie de un loc unde să locuim! Apoi, alt ţipăt ascuţit: Porcii! Porcii!

— Fie! a spus învăţătorul maiestuos. Apoi omul a căzut la pământ cu un strigăt puternic. Se afla la picioarele învăţătorului ca mort.

În clipa următoare, din păduricea de stejari s-a auzit un ţipăt speriat. Când bărbaţii au privit întra-colo, au văzut porcii fugind ca nebuni, lovindu-se de copaci, îngrămădindu-se unii peste alţii, ţipând sinistru… şi apoi… totul s-a petrecut atât de repede – câţiva au început să fugă spre gardul dinspre ţărm. Acesta a cedat. A fost aproape comic să priveşti cum s-au aruncat porcii în lac. şi de parcă lacul ar fi avut

puteri de atracţie magice, toţi ceilalţi porci s-au rostogolit în lac. Zgomot mare, valuri înspumate… apoi s-a făcut linişte. Numai în depărtare se auzeau strigătele băiatului, care fugea în urma bătrânului păstor spre sat… Bărbaţii erau speriaţi. Apoi, cel cu barbă a mai spus încă o dată:

— Iadul este aici printre noi!

Dar atunci l-a întrerupt un bărbat mai tânăr:

— Da, dar El… – a arătat spre Iisus – El este mai puternic decât iadul!

— El este mai puternic decât iadul, au murmurat ceilalţi.

— Da, şi El îl demască pe diavol! a spus tânărul vesel.

— Cum adică? a murmurat cel cu barbă, pe care-l enerva puţin faptul că tânărul înţelegea mai mult decât ei toţi. Cum adică? Ai înţeles tu, cumva, ce s-a petrecut aici?

— Desigur! a strigat tânărul. Diavolul poate numai să distrugă. Dar învăţătorul nostru – El poate să vindece!

Şi cu aceste cuvinte a arătat spre omul cel sălbatic, care tocmai se ridica de jos şi se uita în jurul lui ca un om trezit dintr-un coşmar, şi mai înainte ca cel cu barbă să poată să spună ceva, tânărul a alergat la omul gol şi l-a acoperit cu mare grijă cu mantaua lui. Ruşinat şi cu mulţumiri, omul s-a învăluit cu mantaua…

O oră mai târziu se aflau cu toţii în umbra stâncilor şi mâncau proviziile pe care şi le aduseseră cu ei. Omul vindecat stătea chiar lângă învăţător. Nu spunea nimic. Se uita numai la El. Şi pe faţa lui complet schimbată se o-glindea o bucurie fără margini.

Dintr-odată, s-au auzit voci. şi apoi au dat năvală – oamenii din sat. În frunte era chiar băiatul de la porci.

— Ăsta aici! a strigat şi a arătat spre învăţător. În urma lui alerga gâfâind un bogătaş gras care se tânguia întruna:

— O, porcii mei! Porcii mei graşi şi frumoşi!

şi în spatele celor doi venea tot satul – strigând – gesticulând – râzând – urlând. Brusc, băiatul s-a oprit.

— Îndrăcitul! a şoptit mirat, ăsta e… ăsta e… mai mult nu a mai apucat să spună.

Dar atunci, bogătaşul gras s-a aruncat plângând la picioarele învăţătorului şi i-a spus:

— Nu ştiu cine eşti. Dar te rog – pleacă! Pleacă! Pur şi simplu l-a împins de pe locul lui: Dar pleacă odată! Pleacă! Tu, cel care mi-ai

risipit averea! Pleacă!

Băiatul de la porci l-a tras de manta:

— Stăpâne! Priveşte! îndrăcitul este vindecat!

— Ei şi! Porcii mei! O, porcii mei! a urlat bogatul furios şi l-a împins pe băiat la o parte…

După ce barca se desprinsese deja demult de ţărm, băiatul de la porci tot se mai afla pe ţărm şi privea barca în depărtare, cum se face tot mai mică.

— Ce fel de om este acesta?!

Apoi a simţit o mână pe umărul lui. A tresărit speriat şi l-a văzut lângă el pe omul vindecat:

— Vino, băiete! a spus el, să mergem prin sate şi să povestim, că Dumnezeu a trimis un Ajutor.

Apoi au plecat mână în mână. şi din nou liniştea a pus stăpânire pe ţărmul lacului…

„Cum se îndură un tată de copiii lui…”

Iertarea

Când mă gândesc la trecut, la vremea tinereţii mele, inima mi se umple de bucurie. Am avut cei mai buni părinţi, care au trăit vreodată pe pământ, şi tocmai de aceea îmi pare rău şi astăzi, când îmi amintesc o întâmplare neplăcută. Pe de altă parte, abia atunci am învăţat să-mi iubesc tatăl cu adevărat.

Dar acum vreau să vă povestesc totul pe rând: pe atunci am fost un băiat de 12 ani. În plus, eram elev în clasa a III-a la gimnaziu. Dar nu cu prea multă plăcere! Cred că eram pur şi simplu – leneş. Băieţii trec uneori prin perioade când nu pot să sufere să ia în viaţa serios.

Nici nu mai ştiu exact cum s-a întâmplat – dintr-odată m-am trezit încurcat într-un adevărat lanţ de minciuni.

Probabil că totul a început de la faptul că am scris o lucrare de control proastă. Îngrijorat, am văzut cum vine necazul peste mine. Aceasta notă proastă va deveni motivul pentru verificarea temelor; va trebui să reiau multă materie şi va trebui să lucrez din greu.

Pur şi simplu, nu am avut chef de aşa ceva. Aşa că am trecut nota proastă sub tăcere. Lucrarea următoare a fost şi mai proastă. Din nou nu am spus nimic acasă. Ci, mai mult, într-o zi, când tata m-a întrebat de lucrări, l-am minţit cu inima zbuciumată. A vrut să vadă caietul. Noaptea, m-am apucat şi am „fabricat” caiete noi. Apoi a trebuit să fac rost de bani, ca să cumpăr cerneală roşie, cu care am falsificat

semnătura învăţătorului. Tata a primit la control un caiet cu cele mai bune note.

Atunci am învăţat că o minciună duce la cel puţin alte zece minciuni noi. În final, toată viaţa mea a fost plină numai de falsuri şi înşelătorii. Lanţul minciunilor devenea tot mai încâlcit. Atunci m-a cuprins un fel de panică. Mi-ar fi fost mult mai comod, dacă ar fi trebuit să-mi fac numai temele. În schimb, noaptea rămâneam treaz şi scriam caiete duble, sau falsificam motivări.

Şi aşa s-a apropiat Crăciunul. Părinţii mei îşi spărgeau capul ce bucurii să ne facă. şi eu…! Când îmi vedeam fraţii şi surorile jucându-se veseli, mă apuca tot amarul unei existenţe ratate.

— Cum am să ies vreodată din această situaţie?

Dar într-o zi, catastrofa s-a produs. Îmi amintesc scena foarte clar – de parcă s-ar fi întâmplat abia ieri. Surorile mele se jucau în curte cu mingea. Şi eu şedeama pe scări, supărat şi clocind planuri în minte.

Apoi a sunat – poştaşul a adus poşta… Câteva minute mai târziu s-a deschis uşa camerei de studiu, a apărut tata şi mi-a cerut liniştit:

— Vino înăuntru!

Inima îmi bătea până în gât. Lampa de birou arunca lumină pe o scrisoare tocmai deschisă. Am recunoscut imediat scrisul învăţătorului meu.

Ce conţinea scrisoarea? M-am chinuit degeaba să o descifrez. Apoi tata mi-a dat-o. Şi în timp ce o citeam, s-a aşezat în fotoliu.

Erau numai două rânduri, în care învăţătorul meu îl invita pe tata la o discuţie.

— Vino, aşază-te, mi-a spus tata, şi povesteşte-mi ce se întâmplă!

Atunci a trebuit să mărturisesc şi din inima mea a izbucnit totul: întregul amestec de înşelăciune şi de minciună şi de falsuri şi de lene şi de murdărie. M-am îngrozit eu însumi, când mi-am văzut situaţia pusă pe tavă înaintea tatălui meu.

Oh, îmi venea să mă scuip în faţă! Şi dragul meu tată, care ne arăta zilnic dragostea lui, stătea în faţa mea şi era, de parcă peste el se lăsase un văl negru de nesfârşită tristeţe.

În cele din urmă am terminat. Tatăl meu era adâncit în meditaţie. Între noi s-a lăsat o tăcere groaznică. Numai de afară se auzea râsul vesel al surorilor mele.

Apoi, tata şi-a ridicat privirea şi mi-a spus din adâncul sufletului lui:

— Ai să fii un cui în sicriul meu! Acum, pleacă!

Şi am plecat. Lacrimile îmi şiroiau pe obraji în timp ce urcam scara întunecoasă spre camera mea. Surorile s-au uitat speriate în urma mea.

M-am dezbrăcat mecanic şi m-am băgat în pat. Nimeni nu m-a chemat la cină. Nici nu mi-a fost foame. Mai târziu, am auzit-o pe mama cântând colinde cu surorile şi fraţii mei. Atunci am izbucnit în plâns. Am înţeles că păcatul te izolează şi te lasă singur.

Am fost nespus de deznădăjduit – de starea mea! Niciun câine nu va mai accepta o bucată de pâine din mâna mea! Tatăl meu nu va mai putea niciodată să râdă fericit! Nimeni nu are să mă mai iubească vreodată!

— Era târziu în noapte. Toţi se culcaseră deja, în afară de tata. Auzisem zgomotele cunoscute. Probabil că tata mai stătea singur aplecat asupra lucrului lui în camera de studiu.

Am auzit uşa deschizându-se. A urcat în camera lui de la etajul întâi… Acum! Mi s-a oprit inima – am auzit clar cum urcă mai departe scările – sus la mine, la etajul al doilea!

Foarte încet – treaptă cu treaptă! De parcă ar fi dus o povară grea!

Gândurile mele speriate mi s-au învălmăşit în minte: nu-mi aminteam ca tata să fi venit vreodată în mica mea cameră. Ce vrea de data asta! Va urma marea răfuială? Are să mă alunge din casă?

A ajuns deja în faţa uşii mele. Am observat cum s-a oprit o clipă… apoi uşa s-a deschis… a intrat în camera întunecoasă… Mi-am ţinut răsuflarea. A rămas nemişcat. Apoi a întrebat încet:

— Dormi deja?

Am izbucnit în plâns. Nu am putut să spun nimic. Atunci a venit la patul meu… foarte tandru mi-a pus mâna pe cap şi mi-a spus:

— Acum eşti bucuros că totul a ieşit la lumină, fiul meu drag!

Am simţit cum s-a aplecat şi m-a sărutat. Apoi a plecat.

Am rămas ca trăsnit. Şi totuşi – cel mai mult mi-aş fi dorit să sar din pat… să sar de gâtul tatălui meu:

— Dragul meu tată!

Dar înainte să găsesc puterea să o fac, am auzit uşa camerei lui închizându-se.

Am stat singur în întuneric. Rar mi-a fost dat să mă simt atât de fericit. Iertarea! Iertarea!! Da, acum totul va deveni nou!…

Ziua următoare, tata s-a dus la învăţător. Nu ştiu ce au discutat. Cu mare zel m-am pus pe treabă şi de Paşti am adus acasă note bune.

Tata nu a mai amintit niciodată această întâmplare. A fost complet dată uitării. Vina a fost iertată – „aruncată în adâncul mării" – cum spune Biblia…

Mulţi ani mai târziu am învăţat iertarea păcatelor, pe care Dumnezeul cel viu ne-o dă în dar în Domnul Iisus, cel răstignit. Atunci mi-am amintit întâmplarea din copilărie: aceasta este iertarea, ca vina să nu mai fie amintită niciodată şi să fie complet şi cu adevărat dată uitării.

Şi aici – în iertare – se află întreaga putere pentru o viaţă nouă. Cine o experimentează şi crede în iertare, din inima acelui om se revarsă dragostea Tatălui.

Singuraticul

Era o seară minunată de mai.

Eu însă aveam inima grea, stând ca proaspăt recrut la poarta cazărmii.

Cu trei zile în urmă îmi luasem rămas bun de acasă – cu mult entuziasm romantic, şi în aceste trei zile mi-au fost risipite toate iluziile. Până atunci privisem fiecare soldat ca pe un „erou" şi ca pe un sfânt. Dar acum puteam să privesc în spatele culiselor: sergentul-major care-şi descărca toanele pe noi cu urlete fără rost; proprietarul gras al unui magazin de mobilă, care-şi cumpăra cu mită cele mai bune poziţii de tragere; căpitanul care vedea în noi numai un material uman, dar nu şi inimi vii; camarazii, care de dimineaţă până seara nu discutau altceva decât obscenităţi şi poveşti murdare, şi nicăieri o inimă!

— Am stat trist la poarta cazărmii – şi înaintea mea se întindea oraşul străin – rece şi respingător.

Mi-era frig. Mi-era dor de casă. Cu ochii minţii am revăzut casa părintească: ce frumos este acolo! Numai dragoste şi fericire şi curăţie! L-am văzut pe tata în faţa mea, cum m-a luat în braţe la despărţire şi mi-a spus:

— Fiul meu drag! Dumnezeu să te păzească, trupul şi sufletul!

Şi apoi – abia acum mi-am dat seama, căci în emoţiile despărţirii acest lucru mi s-a părut foarte nesemnificativ:

— Nu am să te pot vizita în primele trei săptămâni, pentru că

mă reţine munca.

În spatele meu, din postul de gardă s-au auzit râsete nebune. O, câtă scârbă îmi produc toate acestea! Precis cineva a povestit unul din „bancurile" obişnuite, care nu prea te făceau să râzi, dar erau cu atât mai murdare. Peste oraş se lăsa o înserare tristă. M-am simţit nespus de singur! Dacă nu mi-ar fi fost ruşine – aş fi plâns în singurătatea mea nemângâiată…

În acel moment a sosit un taximetru. A oprit în faţa porţii – şi nu mi-a venit să-mi cred ochilor – din el a coborât tatăl meu drag.

Cu un strigăt de bucurie m-am aruncat în braţele lui. El a plătit şoferul, şi după aceea am plecat împreună. Fericit, l-am luat de braţ:

— O, tată, dar mi-ai spus că nu mă vei putea vizita în primele trei săptămâni!

— De fapt, aşa şi este, mi-a răspuns el, peste o oră trebuie să plec deja înapoi. Să folosim bine această oră!

— Şi ai venit până aici special, numai pentru o oră?

A dat din cap că da. Mi-a trecut prin cap cât de anevoioase sunt călătoriile pe timp de război: trenurile supraaglomerate şi aşteptarea înnebunitoare, pentru că nimic nu mai merge după orar.

— Tată, l-am întrebat, de ce ai făcut acest lucru? Atunci mi-a răspuns – şi mi-a vorbit, de parcă şi-ar fi deschis inima înaintea mea:

— Am simţit că băiatul meu are nevoie de mine.

— Mulţi ani mai târziu, am stat de vorbă cu un bărbat care dispreţuia Evanghelia. Lui i-a trecut ceva deosebit prin cap:

— Vedeţi, dumneavoastră! mi-a explicat batjocoritor, Iisus al dumneavoastră spune: „Sunt cu voi în toate zilele". Este de-a dreptul comic, cum fuge după oameni. Probabil că a pus ochii pe noi! Probabil că are nevoie de noi! Ăsta moare dacă nu se ocupă cineva de El.

În acel moment, mi-am amintit întâmplarea cu tatăl meu şi i-am răspuns:

— Într-adevăr! Iisus fuge după noi. Dar nu pentru că El are nevoie de noi. Ci – pentru că ştie, că noi avem nevoie de El; pentru că ştie cât suntem de singuri şi de pierduţi fără El.

Atunci a tăcut. Oare l-a nimerit o rază a dragostei nesfârşite?

Cum am ajuns să lucrez cu tinerii

— După-masă, noul vicar va face o excursie cu membrii Asociaţiei de tineret! întâlnirea este la ora 14 la biserică.

Când preotul a anunţat acest lucru la sfârşitul predicii, spre

mine s-au îndreptat mulţi ochi curioşi.

— Vai de mine! m-am gândit şi m-am uitat disperat în jur prin capelă. Cum se organizează aşa ceva – o excursie cu Asociaţia de tineret? Şi – încotro?

Sosisem abia cu o zi în urmă în suburbia rurală a oraşului industrial din Westfalia. şi acum trebuia deja imediat… Eram foarte dezorientat, mai ales că nu eram prea sigur ce este o Asociaţie de tineret.

Şi totul a fost şi mai rău decât m-am temut…

Cu zece minute înainte de ora stabilită m-am postat deja în faţa bisericii pe şoseaua mare, care era liniştită şi pustie în soarele cald de vară. Nici urmă de Asociaţia de tineret. Au trecut cinci minute – zece minute – atunci am văzut un tânăr apropiindu-se. Am pornit spre el cu o faţă cât se poate de prietenoasă. Poate reuşeam să aflu de la el cum se organizează o astfel de excursie. Dar – ce mare dezamăgire! – a trecut pe lângă mine şi s-a îndreptat foarte sigur direct spre cârciumă, care era chiar peste drum de biserică. A dispărut înăuntru – şi eu am rămas din nou singur…

A început să mă doară şi rana din război. Cu ani în urmă, francezii mi-au tras o bucată de metal în spate, şi dacă stăteam prea mult în picioare, aveam dureri foarte mari. Aşa că m-am aşezat pe marginea şoselei şi am aşteptat…

S-a făcut ora 14: 10 – s-a făcut ora 14: 15— Nu a apărut nimeni.

— Totuşi! Vin doi! Uraa! Aduc cu ei chiar şi cor-nuri. Instrumentele străluceau luminoase în lumina soarelui!

Dar – şi aceştia doi au trecut mai departe şi – nu mi-am dezlipit ochii de la ei – au intrat direct în cârciumă! Am rămas din nou singur pe marginea şoselei. Acum nu mai mi-era frică de cum trebuie să organizez excursia. Cumva aş fi reuşit să mă descurc. Numai dacă – ar fi venit cineva! Cum va fi, dacă va trebui să stau toată după-masa aici singur!

Tot mereu au venit bărbaţi mai tineri sau mai bătrâni – dar toţi au intrat în cârciumă. În cele din urmă, l-am întrebat pe unul din ei, ce se petrece acolo. A izbucnit în râs şi mi-a explicat:

— Noi suntem pompierii! şi însoţitorul lui a adăugat cu mâna la gură:

— Stingem incendiile lăuntrice.

Na, acum ştiam despre ce este vorba. Se pare că în localitate

pompierii s-au înmulţit mai mult decât Asociaţia de tineret, din care tot nu se vedea nicio urmă.

Atmosfera din cârciumă a devenit încetul cu încetul tot mai însufleţită. Muzica se auzea cântând un marş vesel, care pe mine nu a putut însă să mă înveselească. Apoi s-au deschis ferestrele. Bravii pompieri au apărut la geamuri cu halbele de bere în mână, au ciocnit în direcţia mea şi m-au întrebat unde-mi sunt tinerii din Asociaţie.

Ei bine, nici eu nu ştiam unde sunt! Probabil Asociaţia nu mai exista de mult.

Când bărbaţii au văzut cât sunt de necăjit, m-au compătimit batjocoritor şi m-au sfătuit să intru în crâşma răcoroasă. Până la urmă, toate geamurile au fost pline de bărbaţi şi eu am ajuns ţinta unei bătăi de joc generale.

Da – stăteam pe marginea şoselei! şi nu eram deloc în apele mele. Nu era mai bine să renunţ şi să mă întorc în locuinţa mea?

Dar la vederea bărbaţilor care râdeau batjocoritor în geamurile cârciumei, m-am înfuriat: nu era oare această nenorocită de Asociaţie de tineret un blam la adresa lucrării împărăţiei lui Dumnezeu!? Nu era oare tăvălită în praf onoarea împăratului meu Iisus, dacă mesagerul Lui va bate acum ruşinos în retragere în faţa acestor cheflii?

Şi, dintr-odată, mi-am dat seama clar ce trebuie să fac: dacă nu apare aici nicio ceată de tineri creştini, atunci trebuie să mă duc şi să caut una.

Deci – m-am ridicat hotărât şi am pornit la drum – pe şoseaua lungă, mare, fierbinte, care ducea în oraş.

Pe atunci, traficul nu era deloc intens, aşa că şoseaua era foarte liniştită. Nu se părea deloc că aş avea vreo şansă de izbândă.

Dar apoi am ajuns la un mic pod. Pe balustrada podului şedeau trei băieţi de vreo 16 ani, care încercau să-şi dea aere de bărbaţi cu câteva ţigări şi cu vorbe mari.

M-am oprit şi i-am întrebat dacă pot să mă aşez lângă ei. Nu au avut nimic împotrivă. M-am urcat pe balustradă şi încet s-a înfiripat o discuţie: Ce şi-au propus să facă?

— Nimic! Nu au bani pentru toate plăcerile bărbăteşti… Pauză

— Era evident: aceşti băieţi se plictisesc. Aşa că am îndrăznit să le fac o propunere:

— Ce-ar fi să facem o mică plimbare în munţi? Tăcere. Apoi, unul a întrebat:

— Şi?

— Ei bine – am răspuns ezitând, am putea să ne jucăm ceva, de exemplu, hoţii şi vardiştii.

La această propunere, s-a văzut dintr-odată clar că băieţii sunt gata să renunţe la toată maturitatea lor de bărbaţi. Şi-au aruncat ţigările. Doi au luat-o la goană şi au mai adus încă trei prieteni. Toţi erau plini de entuziasm. Aşa am plecat cu aceşti şase băieţi în munţi şi în pădure.

A fost o după-amiază minunată. Este drept că mă durea rana din război şi vreau să recunosc că din cauza ei m-am ascuns întotdeauna foarte repede într-un şanţ şi m-am acoperit cu frunze ca să nu mă mai găsească nimeni. Dar

— Peste mine şi în jurul meu se dădea o luptă aprigă între hoţi şi poliţişti într-un mod greu de imaginat. Tinerii bărbaţi redeveniseră copii.

Când soarele a apus, ne-am aşezat în iarbă la poala muntelui, am privit peisajul minunat şi, da, ce să facem acum?

— Băieţi, i-am provocat eu. Am putea cânta un cântec, ştiţi vreunul?

— O, da! ştim unul: „Paharu-i plin, şi eu degrab îl voi goli…”

Frumos! Deci, am cântat acest cântec cât ne-a ţinut gura. Când l-am terminat, le-am explicat că eu ştiu un cântec mult mai frumos. Anume: „Iubit Domn Iisus…”

Pe acesta nu-l ştiau. Dar – se poate învăţa, şi le-a plăcut. Se putea cânta diferit – o dată piano – şi apoi din nou forte. Pe scurt, curând au învăţat cântecul, şi apoi discuţia despre Iisus a urmat de la sine. Le-am povestit despre El şi m-au ascultat cu plăcere.

Am plecat spre casă cântând. A fost puţin ciudat modul în care se tot schimbau cântecele, o dată cel cu „Paharu-i plin” şi apoi „Iubit Domn Iisus”. Şi m-am bucurat că pe drumul de ţară nu ne-am întâlnit cu nimeni care să ne critice. Dar băieţii mei erau nespus de veseli, şi eu la fel.

Când am ajuns în faţa bisericii, m-am umflat în pene – cum se spune. Să vadă acum cheflii de peste drum că am şi eu Asociaţia mea de tineret. Dar băieţii nu trebuia să ştie despre ce este vorba; poate că taţii lor erau înăuntru în cârciumă.

Aşa că ne-am postat în faţa bisericii şi am cântat în încheierea acelei zilei frumoase încă o dată tare, bucuroşi şi din toată inima: „Iubit

Domn Iisus…”

Deja de la primele cuvinte ale cântecului, geamurile au fost aglomerate. Dar niciunul din bărbaţi nu a mai scos niciun cuvânt. Au ascultat puşi pe gânduri. Se vedea pe feţele lor că sunt mişcaţi de cântecul băieţilor…

Această zi a fost începutul unei lucrări bogate, binecuvântate şi înfloritoare cu tinerii din acea localitate…

Aşa – acum onoratul cititor mai vrea să ştie, ce s-a întâmplat cu Asociaţia de tineret? Dragă cititorule – nici eu nu ştiu…

O sărbătoare de Paşti ratată

— Deci, domnule pastor, trebuie să ne ajutaţi, aşa m-a rugat secretara organizaţiei tinerelor fete.

S-a întâmplat în urmă cu aproape 30 de ani. Pe atunci eram un foarte tânăr ajutor de predicator, şi de aceea m-am simţit supraonorat când cunoscuta conducătoare de tineret mi s-a adresat cu rugămintea ei. Şi apoi, mi-a expus planul ei: în dimineaţa zilei de Paşti, la răsăritul soarelui, să se ţină un serviciu divin pentru fete.

— Gândiţi-vă, ce frumos va fi, a strigat ea entuziasmată. Exact la ora la care Mântuitorul a ieşit din mormânt, ne adunăm departe din oraş, undeva într-o poiană frumoasă cu flori. Cântăm şi dumneavoastră ne predicaţi mesajul Paştelui. Pentru fete, acesta va fi un eveniment de neuitat!

Eu am fost la fel de entuziasmat ca şi ea şi mi-am dat acordul cu bucurie…

Da, ce frumos ne-am imaginat noi totul! Dar – spus de-a dreptul – a fost un adevăr eşec. Deja în timp ce ieşeam din oraş pe bicicletă am început să cad pe gânduri. Căci îmi bătea în faţă un vânt tăios şi rece care mi-a mai temperat puţin emoţia. Poiana pe care am ales-o nu era deloc înflorită. Mai degrabă era foarte umedă. Şi micul grup, care venise până aici, tremura tot.

Cu toate acestea, am început serviciul divin cu bucurie. Dar nimic nu a mers bine. Corul nu a luat bine tonul – a mai încercat curajos câteva măsuri – dar până la urmă a renunţat. Mai multe fete au început să chicotească.

Şi când am început să predic, vântul a răsturnat una din vazele mari în care câteva flori frumoase împodobeau amvonul. Apa s-a scurs cu un gâlgâit zgomotos. Neliniştea a devenit şi mai mare.

După ce gâlgâiul s-a terminat în cele din urmă, s-a răsturnat şi

ce-a de-a doua vază. Şi totul s-a repetat. Atunci s-a zis şi cu atenţia. Şi eu am avut grijă să termin cât mai repede şi cu predica.

De atunci, mi-am amintit numai cu un zâmbet sau cu mare stânjeneală de acea dimineaţă de Paşti. Dar când mi-am amintit din nou de această întâmplare în anul acesta, atunci mi-am dat seama – după 30 de ani –, ce ar fi trebuit să predic în acea situaţie nefericită. Anume: învierea Fiului răstignit al lui Dumnezeu nu este o ocazie pentru serbări îmbelşugate. Domnul a înviat într-o lume în care pentru majoritatea oamenilor, toate lucrurile mergeau rău; într-o lume în care pe oameni îi aşteptau multe dezamăgiri, în care tot timpul avem parte de eşecuri, în care trecem prin clipe mai mult sau mai puţin triste. În această lume a înviat El. Şi noi, cei care trebuie să trăim în această lume păcătoasă şi tristă, putem să ne bucurăm pentru că avem în această lume săracă şi în viaţa noastră de zi cu zi un Mântuitor viu, care ne-a răscumpărat pe cruce şi care ne-a făcut copiii lui Dumnezeu.

Şi acum, m-aş bucura dacă una din persoanele care au fost prezente la acel eşec ar mai putea să asculte această predică întârziată de Paşti!

Lupta unui păcătos

L-am văzut prima dată la o oră de studiu biblic pe care am ţinut-o. Părul negru răvăşit, faţa împietrită.

— Aha, mi-am spus, mi-au trimis pe unul care să strângă material împotriva bisericii.

Tânărul bărbat era foarte atent. Aproape prea atent pentru unul care vrea numai să spioneze. Ziua următoare, a venit în biroul meu:

— Domnule pastor, vreau să intru din nou în biserică. Am dat din mână:

— De ce? Este numai o formalitate, care nu ne este de folos nici nouă şi nici dumneavoastră. Avem deja în biserică atâţia membrii inactivi, încât nu murim de dorul de a mai primi încă unul.

Atunci a răbufnit din el aproape sălbatic:

— Domnule pastor, vreau pace cu Dumnezeu. Depun armele înaintea Lui. Capitulez. Vreau să am acum pace cu Dumnezeu!

Răbufnirea este atât de sălbatică, încât îmi închipui: aici a avut loc o luptă, o bătălie puternică între Dumnezeu şi om.

— Prietene, povestiţi-mi: cum aţi ajuns la această mărturisire?

Şi el îmi povesteşte.

Astfel sunt introdus în cercul mic al unor tineri, care şi-au

asumat sarcina „să extermine superstiţia religiei”.

Un punct culminant al vieţii sale a fost când, la o mare adunare, în faţa a mii de oameni, a ţinut un mare discurs împotriva lui Dumnezeu. Cu „argumente ştiinţifice” a făcut de râs credinţa în Dumnezeu. I-a făcut multă bucurie să privească feţele celor care-l ascultau cu atenţie şi să observe cum ascultătorii lui îl cred. Aceasta a fost marea zi a vieţii lui.

Au trecut de atunci abia două săptămâni. Şi acum stă în faţa mea şi-mi spune:

— Vreau pace cu Dumnezeu.

— Dar, cum vine asta? îl întreb. Doar aţi dovedit că nu există niciun Dumnezeu.

Nervos, mă întrerupe:

— Domnule pastor, împotriva voinţei mele, Dumnezeul cel viu mi-a demonstrat că există.

Şi relatează despre ultimele două săptămâni. Despre neliniştea inimii lui, care l-a dus la disperare.

— Domnule pastor, Dumnezeu este împotriva mea! Depun armele în faţa Lui! Nu mai pot să trăiesc aşa!

Cred că toţi cunoaştem istoria fiului risipitor. I-am povestit-o şi lui. Când am terminat, în inima lui a pătruns puţină lumină şi a început treptat să creadă în îndurarea lui Dumnezeu.

Dar ziua următoare a venit şi mai palid şi mai speriat în biroul meu:

— Nu-mi găsesc liniştea. M-am făcut vinovat de un păcat foarte mare. Prin discursul meu i-am dus pe oameni la necredinţă. Cum pot să repar râul pe care l-am făcut? Sfătuiţi-mă!

M-am gândit:

— Da, poate cel mai bine este să mergeţi la acei două mii de oameni şi să le spuneţi: „Am minţit. Dumnezeu totuşi există”.

El a dat din cap.

— Cum pot să fac acest lucru! Nu-i cunosc pe cei două mii de oameni.

— Atunci, mergeţi la un ziar şi daţi un anunţ: „M-am înşelat. Ştiu că Dumnezeu există”.

A dat din nou din cap.

— Nu merge. Ziarul nu-mi va primi anunţul. Şi dacă numai unul din cei două mii nu-mi va citi anunţul, atunci totul ar fi în zadar. Cum

să repar râul pe care l-am făcut?

— Situaţia este destul de rea, prietene. Domnul Iisus a spus: „Vai de cel prin care vine pricina de păcătuire! Ar fi mai de folos pentru el să i se lege o piatră de moară de gât şi să fie aruncat în mare” (Luca 7: 1, 2).

Atunci, bărbatul începe să tremure:

— Deci, sunt pierdut pe veci.

Mie-mi trece prin minte versetul: „Căci fărădelegile mele se ridică deasupra capului meu; ca o povară grea sunt prea grele pentru mine” (Ps. 38: 4).

Dar apoi tresar:

— Prietene, aveţi dreptate. Nu puteţi să reparaţi râul făcut. Dar, ce-ar fi, dacă ar veni un Altul mai puternic şi ar repara totul?

— Imposibil, a spus el deznădăjduit.

— Nu, nu este imposibil! El este aici! Numele Lui este Iisus Cristos, Fiul lui Dumnezeu.

Şi apoi îi citesc din Isaia 53: „... durerile noastre Le-a luat asupra Lui... Pedeapsa, care ne dă pacea, a căzut peste El şi prin rănile Lui suntem tămăduiţi»”.

Nu pot să vă descriu în cuvinte acea oră minunată, în care acest tânăr a fost umplut de lumină şi a aflat că: Pace se află pentru fiecare în rănile lui Iisus; păcatul, chiar de-i mare pe Golgota a fost dus.

Crucea din baltă

— Bumm! Bumm! Bumm!

O ploaie de pietre grele a lovit obloanele ferestrelor. Câteva femei au ţipat speriate. Copiii s-au ghemuit înfricoşaţi.

Privirea mea a privit biata adunare: într-o cămăruţă sărăcăcioasă se înghesuiau aproximativ 50 de oameni, bunicuţe bătrâne, câţiva copii, o mână de ucenici jalnici, câţiva mineri şi femei obosite şi epuizate.

În jurul casei în care ne aflam se înşirau nenumărate blocuri ieftine cu locuinţe de închiriat, în care locuiau mii de oameni. În comparaţie cu numărul lor, mica noastră adunare părea cu adevărat lipsită de importanţă.

Şi totuşi – această biată oră de studiu biblic a însemnat un atac împotriva imensei împărăţii a întunericului. Unde pătrunde Evanghelia, diavolul se apără.

Acest lucru am început să-l simţim şi noi pe pielea noastră. În

bezna de afară se adunau de fiecare dată haite întregi de bărbaţi. Şi apoi începeau tulburările: fie se postau în faţa uşii şi cântau cântece obscene, fie jucau fotbal cu cutii goale de conserve, încât în mica sală nu se mai înţelegea niciun cuvânt. De cele mai multe ori intonam o cântare şi cântam până când afară se făcea din nou liniște şi puteam continua studiul.

Am admirat întotdeauna curajul oamenilor care veneau la întâlnirea noastră în ciuda duşmăniei de afară. Dar – când foamea după Evanghelie pune stăpânire pe om, nimic nu mai poate să oprească imboldul inimii.

În seara aceea, tulburările au fost deosebit de mari. A fost de parcă „dracul însuşi s-ar fi dezlănţuit". Cineva a deschis uşa dintr-o smucitură, a strigat ceva urât şi a dispărut râzând batjocoritor în noapte. Apoi s-a aruncat din nou cu pietre în obloanele de la ferestre. Din nou a trebuit să întrerup comentariul biblic. Ca să nu mai auzim gălăgia de afară, am intonat o cântare…

Şi atunci s-a făcut liniște afară – surprinzător de liniște… Am răsuflat uşuraţi… în mod sigur scandalagii au plecat… Am luat din nou cuvântul, pentru a sfârşi studiul biblic…

Şi atunci! Afară, zgomot de paşi… voci şoptite… atenţia ascultătorilor mei a dispărut… o clipă domneşte o liniște plină de aşteptare, nefirească…

Brusc, ceva greu izbeşte uşa, ceva mare cade jos… se aude cum cineva fuge cu paşi grăbiţi…

Ce-a fost asta?

Deschid repede uşa – şi vad pe jos – jumătate într-o baltă de apă de ploaie – un mare crucifix de fier. îl recunosc imediat: este cel din faţa căminului catolic pentru bărbaţi din apropiere.

După toată gălăgia dinainte, acum domneşte o liniște sinistră. În spatele meu, oamenii speriaţi abia îndrăznesc să respire. Numai câţiva bărbaţi s-au înghesuit lângă mine. În faţa mea se află piaţa întunecată, urâtă şi goală, luminată slab de câteva lămpi cu gaz, udă şi murdară.

Şi aici, în baltă, imaginea Mântuitorului! O, înţelegem bine gestul:

— Na, aici îl aveţi pe Iisus al vostru! în mocirlă cu el! în mine se aprinde o mânie surdă. Acum ar trebui să trăsnească din cer! Acum Dumnezeu trebuie să intervină pentru gloria Fiului Lui! Inspir adânc.

— O, oamenii ăştia! Bestiile astea! Dumnezeu nu numai că sfâşie

cerul, ci ne dă toată inima Lui şi ne dă ce are mai bun şi minunat – pe Fiul Lui! şi omul? „în mocirlă cu el!" O, acum Dumnezeu trebuie să vorbească…

Dar nu s-a auzit nimic. Ploaia murmura încet. Lămpile cu gaz sclipeau trist în bălţile de apă. Iar imaginea Mântuitorului, a dragostei supreme, a milei divine era pe jos în baltă. Şi – cerul tăcea! Foarte departe se aude râs batjocoritor…

Mi-a venit în minte un verset: „El vrea să-şi arate aici puterea şi măreţia…" Da, este adevărat! Măreţia lui Iisus este ascunsă! şi numai ochii credinţei o descoperă.

M-am hotărât să mă întorc la turma speriată. Inima mi-era obosită…

Dar, dintr-odată s-a făcut lumină în mintea mea: Fiul lui Dumnezeu nu va fi dispreţuit şi înjosit mereu. Va veni o zi, când vălul se va rupe şi Fiul Omului se va arăta întregii lumi în măreţie.

M-am înveselit. Am trecut la amvon, am deschis Biblia la Matei 24 şi am citit: „… Şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere şi cu o mare slavă".

Şi mica adunare tulburată s-a înveselit la auzul acestei promisiuni. Şi mi-am dat seama: învăţătura despre cea de-a doua venire a lui Iisus în slavă este înţeleasă numai de biserica năpăstuită…

Ajuns din urmă

— Palisadele! mi-a explicat însoţitorul meu şi mi le-a arătat cu mâna pe geam.

Trenul nostru gonea de-a lungul râului Hudson. De cealaltă parte a râului se vedea un şir de stânci roşii.

— Ah, palisadele? Nu s-au dat aici cu mult timp în urmă lupte sălbatice cu indienii?

— Nu ştiu, a răspuns el, s-a lăsat pe spate şi a închis ochii. O da, aveam în faţă o călătorie foarte lungă: Cascada Niagara şi apoi Canada.

M-am uitat pe furiş la el: tipul de tânăr elegant şi energic, care a reuşit să se afirme în Statele Unite.

Îl cunoşteam abia de două zile. Dar în acest timp scurt am devenit aproape fraţi. Mi-au revenit în minte toate întâmplările din zilele trecute: New York, cu impresiile tulburătoare, măreţe! şi apoi acea seară fierbinte, când am mâncat într-un mic restaurant şi m-am întrebat ce să fac cu restul serii.

Atunci, cineva m-a lovit uşor pe umăr.

— Sunteţi pastorul Busch?

Am tresărit. Un bărbat tânăr, cu o pălărie de paie pe cap.

— Da, eu sunt acela!

— O, cât v-am căutat! Trebuie să veniţi acum cu mine! Am râs:

— Şi eu am crezut, că aici este ţara libertăţii! Unde trebuie să merg cu dumneavoastră?

— La Asociaţia Creştină Germană a Tinerilor Bărbaţi! Haideţi, ne grăbim!

— O jumătate de oră mai târziu, mă aflam într-o sală mică. Mi s-a părut ca o mică oază în pustia haotică a oraşului New York. În jurul meu şedeau aproximativ 30 de tineri, înaintea fiecăruia se afla un Testament. Şi tânărul acesta, care şade acum lângă mine şi călătoreşte cu mine de-a lungul râului Hudson, a citit istoria din Ioan 1, când Ioan Botezătorul a arătat spre Iisus şi a strigat: „Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii". Apoi, acest tânăr „preşedinte" al Asociaţiei mi-a spus bun venit şi m-a rugat să le vorbesc din Cuvântul lui Dumnezeu.

Aşa ne-am cunoscut…

A observat că mă uit la el, a deschis ochii şi a râs:

— Este prea devreme pentru somn. Mi-am pus mâna pe braţul lui:

— Aţi vrut să-mi povestiţi cum aţi ajuns din Essen în America şi în cercul acela de bărbaţi tineri. Acum am avea tocmai timp destul.

— Cu plăcere! a spus el şi s-a aşezat mai bine. Este o istorie interesantă, o istorie cu – Dumnezeu. A chemat chelnerul negru: Aduceţi-ne suc de fructe de la gheaţă!

Apoi şi-a dat jos haina şi a început:

— Ştiţi doar: în Essen am lucrat ca voluntar în marea lucrare cu tineretul a pastorului Weigle. Chiar dacă eram atras de Evanghelie – totuşi nu am fost convertit cu adevărat. Şi, de aceea, am început să nu mă mai simt bine în acel cerc de tineri din Essen. O, Doamne! Am vrut să mă bucur şi eu o dată de viaţă – aşa ca toţi colegii mei.

Aşa că trebuia să ies din acea societate. Dar – mai era pastorul Weigle! O, am fost sigur că are să mă urmărească mereu. Am ştiut că nu are să-mi dea pace.

Aşa că m-am gândit: cel mai bine – aşa mi-am spus – mă mut într-un alt oraş. Dar – voi fi acolo în siguranţa de P.W? – aşa îl numeam noi pe acel bărbat spiritual. El ar fi fost în stare să scrie Asociaţiei

Creştine a Tinerilor Bărbaţi din acel oraş, ca să mă urmărească. Şi atunci aveam să ajung din nou în „Clubul evlavioşilor”!...

Chelnerul negru ne-a adus sucurile. Apoi, prietenul meu a continuat:

— Vedeţi dumneavoastră! încet, încet m-a cuprins disperarea. Am vrut sub orice formă să scap de această tutelă, în cele din urmă, mi-a venit ideea: Acceptă pur şi simplu un post în Statele Unite! Pe vremea aceea, nu era deloc greu. Şi aşa, într-o bună zi, m-am îmbarcat pe vapor şi am plecat.

În Bremerhaven, când pe vapor a răsunat melodia: „Trebuie să-mi părăsesc oraşul...”, am râs şi m-am gândit: Nu trebuie, vreau! îmi venea să strig tare: Sunt liber!

Ei bine! Am ajuns la New York, ştiţi cum e – agitaţia când ajungi în port: controlul paşapoartelor, vama, gălăgie, strigăte, vâlvă...

Am observat că bietele mele cunoştinţe de engleză din şcoală nu-mi folosesc prea mult. Am stat neajutorat în faţa vameşului, care-mi turuia ceva cu o viteză nebună. Nu am înţeles ce vrea de la mine...

Dintr-odată a apărut în faţa mea un domn tânăr, şi-a scos pălăria şi mi-a spus:

— Şi dumneavoastră sunteţi german? Vreau să vă ajut. M-a salvat din ghiarele vameşului şi m-a scos cu bine din port. Apoi, m-a întrebat:

— Aveţi deja rezervată o cameră la hotel?

— Nu!

— Atunci, am să vă ajut.

A chemat un taxi, am traversat tumultul ameţitor al oraşului. Eram foarte tulburat şi fericit că cineva îmi poartă de grijă. Apoi taxiul a oprit – am coborât. Şi ce-mi este dat să văd? Pe hotel scrie cu litere mari: „YMCA”. Adică „Asociaţia Creştină a Tinerilor Bărbaţi”!!! Tocmai de ea am vrut să fug!

Dar – aceasta de aici este o adevărată uzină. Aici voi putea în mod sigur să mă fac pierdut! Dar însoţitorul meu mi-a spus:

— Noi, etnicii germani, avem astă seară un studiu biblic. Dacă nu aveţi nimic împotrivă, am să vin după dumneavoastră. Veţi găsi acolo prieteni, ajutor, „relaţii şi tot ce aveţi nevoie.

Cu aceste cuvinte a pus mâna pe valiză mea şi s-a îndreptat spre Hotelul YMCA.

Eu însă am rămas ca trăsnit. Şi, în acel moment, am înţeles totul.

Am vrut să fug de Dumnezeu. Şi – El m-a ajuns din urmă. Am înţeles cuvintele Psalmului 139: „Unde mă voi duce departe de Duhul Tău şi unde voi fugi departe de faţa Ta?… Dacă voi lua aripile zorilor şi mă voi duce să locuiesc la marginea mării şi acolo mâna Ta mă va călăuzi şi dreapta Ta mă va apuca…”

Apoi a tăcut. Trenul gonea spre preeria nesfârşită…

Chemarea

Era seara noastră, a bărbaţilor. În jurul meu erau adunaţi aproximativ 35 de mineri. Şi discuţiile erau însufleţite. Se puneau toate întrebările la care te puteai gândi.

— Domnule pastor! a spus cineva, dumneavoastră spuneţi, că Dumnezeu este puternic. Atunci, vă întreb: poate Dumnezeu să creeze o piatră atât de mare, încât să nu o mai poată ridica nici El?

Înainte să pot da un răspuns, altcineva a strigat:

— De ce a creat Dumnezeul dumneavoastră oamenii, când a ştiut foarte clar în atotştiinţa Lui, că o să dea greş cu aceşti oameni?

Un al treilea s-a grăbit să ia cuvântul:

— În Biblie scrie, că prima pereche de oameni a avut doi fii. Unul l-a omorât pe celălalt. Apoi a plecat într-o ţară străină şi şi-a luat o nevastă. De unde a apărut nevasta?

Bărbaţii m-au bombardat astfel cu întrebările lor. Dacă încercam însă să răspund, nici măcar nu mă ascultau, ci veneau tot mereu cu alte întrebări noi.

Atunci, a luat cuvântul bătrânul Bohnke. Era cel mai vârstnic din cei prezenţi. îl cunoşteam bine. împreună am trecut prin clipe foarte grele, când i s-a trezit conştiinţa şi când a venit plângând la mine şi mi-a repetat într-una printre lacrimi:

— Sunt pierdut! Sunt pierdut! L-am dispreţuit pe Dumnezeu!

Dar apoi, mila Domnului Iisus Cristos a strălucit ca un soare luminos în viaţa lui şi el s-a predat acestui Soare, fără reţineri. După aceasta a devenit un om foarte tăcut, care la adunările noastre stătea foarte liniştit şi asculta cu multă atenţie.

Deci – a luat cuvântul, spre mirarea tuturor.

— Băieţi! a spus el, ce întrebaţi voi aici, sunt numai prostii. Cu întrebări ca acestea mi-am liniştit şi eu cândva conştiinţa, atunci când am fugit de Dumnezeul cel viu. Dar…

A meditat o clipă, şi-a trecut îngândurat mâna peste frunte şi a continuat:

— Vreau să vă povestesc o întâmplare!

Toţi îl ascultau cu atenţie. Căci era ceva neobişnuit, ca bătrânul Bohnke să vorbească atât de mult. Bătrânul a povestit:

— Patria mea este Prusia. Pe mica moşie a tatălui meu nu aveam niciun viitor. Atunci a venit la noi zvonul, că în zona Ruhr-ului banii s-ar găsi pe stradă. Nu trebuie decât să-i culegi de pe jos.

Aşa că am plecat de acasă. Dar a urmat o mare dezamăgire. În zona Ruhr-ului pe străzi nu era decât noroi. Şi aşa am ajuns să îndur mari lipsuri. Banii mei s-au topit repede, de lucru nu am găsit. În cele din urmă, am ajuns într-un cartier rău famat, unde câţiva vagabonzi mi-au propus să particip cu ei la o spargere.

În mine, totul s-a revoltat împotriva acestui lucru rău. Dar – ce altceva îmi rămânea de făcut?

Într-o seară, mergeam tulburat pe străzile din Bochum. În jurul meu erau mulţi oameni. Magazinele erau luminate. Peste tot numai viaţă, gălăgie, grabă. Pe mine nu mă băga nimeni în seamă. Disperat şi flămând mă strecuram prin mulţime. Dacă nu voi găsi ajutor, voi merge pe calea cea rea, m-am gândit.

Atunci – dintr-odată – mi-am auzit numele:

— Heinrich!

Am vrut să mă întorc. Atunci mi-am amintit că pe mine nu mă cunoaşte nimeni în Bochum! Cine să mă strige pe mine! Cu siguranţă, în marele oraş există mulţi cu numele de Heinrich.

Aşa că am mers mai departe. Dar am auzit din nou:

— Heinrich!

Mi-am continuat drumul. Ce mă interesează pe mine? Atunci am auzit pentru a treia dată, în toată gălăgia marelui oraş:

— Heinrich! M-am întors. Am văzut un om care mâna o căruţă încărcată cu butoaie de bere şi care tocmai dădea colţul într-o stradă lăturalnică. Mi-a făcut semn cu biciul şi s-a uitat la mine. Şi atunci l-am recunoscut. Era un fost coleg de şcoală, care venise deja de mult timp în ţinutul Ruhr.

Am alergat repede la el.

— Urcă sus pe capră! mi-a strigat. Nu pot să opresc aici din cauza circulaţiei.

Şi când m-am aşezat lângă el, mai întâi mi-a reproşat:

— Te-am strigat atât de tare! De ce nu te-ai întors? Câteva secunde mai târziu – şi aş fi dat colţul. Atunci probabil nu ne-am mai fi

întâlnit niciodată! Dar acum, povesteşte-mi cum îţi merge!

Da, i-am povestit tot: în ce mizerie mă aflu şi cum vagabonzii aceia încearcă să facă din mine un hoţ.

Atunci, pe fostul meu coleg l-a apucat mila şi m-a luat la el acasă. Mi-a dat să mănânc şi mi-a dat din hainele lui. Până la urmă mi-a făcut rost şi de un loc de muncă. Pe. scurt: lui îi datorez faptul că nu am ajuns un pungaş. Şi acum, fiţi atenţi!…

Bătrânul Bohnke a devenit dintr-odată foarte ceremonios când a spus:

— Aţi înţeles că viaţa mea a fost la un pas de prăpastie? Prima chemare nu am băgat-o în seamă. Nici pe a doua! Dacă nu aş fi ascultat nici cea de-a treia chemare, atunci mi-aş fi nenorocit viaţa. Totul a depins de faptul că am ascultat chemarea şi că am urmat-o.

Bărbaţii erau toţi cu răsuflarea tăiată. O da, puteau să înţeleagă prea bine această întâmplare. Toţi erau oameni ale căror vieţi erau mereu la un pas de prăpastie. Toţi au înţeles prea bine ceea ce a povestit bătrânul. Acesta a continuat la fel de grav:

— Totul a depins să aud cea de-a treia chemare. Şi la fel mi s-a întâmplat şi cu Dumnezeu. M-a chemat când am fost botezat. Dar atunci nu am înţeles acest lucru. Apoi m-a chemat când am fost confirmat. Atunci nu mi-a păsat de chemare. Dar – când m-a strigat a treia oară, am ştiut: Acum trebuie să ascult! Altfel Dumnezeu dă colţul şi nu-l mai aud niciodată. Şi vedeţi, atunci m-am convertit. Şi atât am vrut să vă mai spun: problema nu sunt întrebările astea prosteşti pe care le tot puneţi voi aici; problema este, dacă vreţi să ascultaţi chemarea lui Dumnezeu şi dacă vreţi să-l urmaţi!

Bătrânul s-a aşezat. În sală a domnit liniştea. Apoi am mai cântat o cântare şi am plecat gânditori spre casă.

Clopoţelul spart într-adevăr! Te durea inima să-l vezi pe tânărul care şedea în faţa mea pe sofa. Cum îi atârnau umerii şi braţele, faţa tristă, spatele cocoşat – totul la el arăta a disperare. De fapt, el era un „tip înalt ca bradul” – mare şi puternic, cu o barbă mare şi neagră. Dar până şi părul îi atârna trist peste ochi.

În cele din urmă, a prins din nou curaj şi a povestit mai departe:

— Da, nici nu o să puteţi crede cât am fost de idealişti când ne-am căsătorit. Am privit cu dispreţ toate micile certuri. Doar ne iubeam atât de mult!…

A oftat adânc.

— Şi apoi? l-am încurajat. S-a uitat la mine:

— Numai încet! Când îmi amintesc de începutul căsniciei noastre, atunci… o, nici nu pot să descriu cât am fost de fericit. Ştiţi, soţia mea este foarte drăguţă. Şi deşteaptă! Am vrut să arătăm tuturor cum arată o căsnicie adevărată. Da, asta am vrut…

Din nou s-a cufundat în gândurile lui negre. Ca să prindă din nou curaj, l-am întrebat din nou:

— Ce s-a întâmplat apoi? Mi-a răspuns nervos:

— Ce să vă mai spun! Alaltăieri s-a întâmplat – mi-am ieşit din fire şi am lovit-o. A fost atât de obraznică.

— Da, am bătut-o… apoi a fugit. A luat copilul cu ea; copilul era bolnav – şi ieri mi-a transmis prin cineva că a murit… Totul s-a terminat!

Tăcere adâncă. Apoi am îndrăznit să întreb încet:

— V-aţi rugat împreună? M-a privit fără să mă înţeleagă.

Aşa că am continuat: Deci o căsnicie fără Dumnezeu! Nu mă miră nimic. Nici nu putea să sfârşească altfel! S-a uitat la mine sălbatic:

— Şi idealismul nostru? Am dat din mână:

— Omule! Idealismul falimentează în faţa vieţii. Viaţa fără Dumnezeu este o fugă spre nenorocire.

Şi acum, vreau să vă relatez câteva secvenţe din continuarea acestei istorii.

Înmormântarea copilului: a fost groaznic. În mijloc, micuţul sicriu. În dreapta stătea tânăra femeie cu rudele ei. Avea ochii plânşi. În stânga stătea el, singur de tot şi foarte necăjit.

— Cei doi nu s-au uitat unul la altul…

Studiul biblic: am explicat Biblia într-o sală mica şi sărăcăcioasa. În faţa mea, cu ochi flămânzi, bărbatul mi-a sorbit fiecare cuvânt de pe buze, atunci când am vorbit despre Iisus, care i-a mântuit pe idealiştii şi pe păcătoşii zdrobiţi. După studiu mi-a cerut o Biblie. Şi apoi a început lupta unui tânăr cu Dumnezeu:

— Nu te las până nu mă binecuvântezi!

Din nou pe sofaua mea: tânărul stă din nou în faţa mea, dar este complet schimbat.

— Domnule pastor, acum m-a găsit Iisus. Ştiu că prin moartea Lui m-a împăcat şi pe mine cu Dumnezeu. Am pace cu Dumnezeu!…

Ochii lui strălucesc. Apoi, a continuat:

— Nu am vrut în niciun caz să mă mai întorc la soţia mea. Dar

azi dimineaţă am citit în Biblie ce a spus Iisus: Cine se desparte de nevastă, comite un mare păcat.

— Acum ştiu că trebuie să mă împac cu soţia mea. Vreţi să mă ajutaţi?

I-am promis că-l voi ajuta cu plăcere. Tânăra femeie: a izbucnit nervoasă:

— Să mă întorc la bărbatul meu? Niciodată! M-a bătut!

Lăsaţi-mă în pace… Şi a început să plângă isteric. I-am lăsat timp. Apoi, i-am spus:

— Sunteţi cu nervii la pământ. Am să vă trimit la ferma unui ţăran, la ţară, să vă refaceţi. Vreau „Să vă spun de la început: ţăranul este creştin. Şi în casa aceea toată atmosfera este sfântă!

Gândul să scape de toate şi să plece la o fermă liniştita a înviorat-o. A acceptat cu multă bucurie… Tânărul bărbat: este foarte apăsat.

— Totul s-a sfârşit! se plânge el. A fost odată un clopoţel frumos, care scotea un sunet clar. Dar acum s-a spart.

L-am mângâiat:

— Încredeţi-vă în Iisus şi spuneţi-i Lui necazul. El poate să vindece şi un clopoţel spart, încât să scoată un sunet şi mai clar.

— Credeţi acest lucru cu adevăat?

— Da.

O scrisoare de la ţăran: „… cât despre tânăra femeie – na, mi-aţi trimis o floricică drăguţă de oraş! La început, a întrebat într-una dacă nu avem cinematograf. Acum s-a mai liniştit şi ascultă cu atenţie când citim şi comentăm Biblia. Dar oamenii de la oraş sunt groaznic de nervoşi!…”

O vedere de la tânăra femeie: „… azi este Vinerea Mare. Toată viaţa mea a murit. Dar aşa trebuie să fie! Azi, în timpul predicii am auzit că Iisus a murit pentru păcatele noastre. Dacă aş putea numai să înţeleg ce înseamnă asta!…”

Încă o vedere de la tânăra femeie: „… Azi este Pastele! Da, adevărat – înviere! Iisus trăieşte şi eu trăiesc împreună cu El. Sunt atât de fericită! Acum îl cunosc pe Iisus! Cât de mult le mulţumesc gazdelor mele, că mi-au arătat calea care duce la Viaţă. Am înviat cu Iisus la o viaţă noua – şi acum aş vrea să mă întorc acasă – la soţul meu! Acum totul va fi altfel, pentru că vrem să avem o căsnicie cu Iisus… Spuneţi-i soţului meu, dacă vrea să vină să mă ia acasă. Mă bucur să-l revăd…”

Sfârşitul istoriei? Nu! Ea de acum abia începe. Iisus a vindecat clopoţelul spart. Şi acum scoate un sunet nou.

Ceartă în toată casa în tinereţe, am locuit timp de câteva luni într-un mic orăşel încântător.

Când priveai de pe dealul castelului în vale, la acoperişurile gri, la vechile metereze şi la zidurile înconjurate de trifoi, aveai impresia că aici domneşte pacea. În schimb…

Curând, câteva familii m-au invitat să le vizitez. După ce s-a mâncat bine şi din belşug – atunci a început totul. Atunci a urmat bârfa!

Şi am observat că oamenii de aici erau mânaţi de nesfârşite certuri. Uneori nu am ştiut dacă să râd sau să plâng. Familia Meier era certată cu familia Schulze şi familia Müller cu familia Krause.

Cel mai încins focar însă – am constat cu timpul – era cearta care izbucnise în cadrul unui întreg clan: o familie foarte mare. Din această familie, mai mulţi fraţi căsătoriţi locuiau chiar în oraş. Fiecare din aceste familii m-a invitat la ei şi m-a ospătat cu drag. În schimb, a trebuit să ascult răbdător relatările pe larg despre răutatea cumnaţilor şi a nepoţilor.

Pe atunci eram tânăr şi înflăcărat de un idealism arzător. Nu e de mirare că am luat hotărârea să joc rolul unui înger salvator.

Aşa că, într-o seară frumoasă de vară, i-am invitat pe toţi cei implicaţi la o discuţie într-un mic umbrar din afara oraşului. Şi au venit, da, au venit într-adevăr! Era o seară feerică. Soarele a asfinţit în spatele munţilor. Peste lume s-a lăsat o pace nesfârşită.

Dar în umbrarul meu s-a încins o luptă aprigă. Maică măiculiţă! Ce dandana a ieşit! S-au împroşcat cu reproşuri. Adesea au vorbit toţi de-odată şi mi-a fost greu să-i opresc să se ia la bătaie.

Dar până la urmă şi cea mai vorbăreaţă dintre femei a obosit. Am putut să intervin, să le vorbesc, să calmez situaţia. Şi, în fine – după multe vorbe, am reuşit: şi-au dat mâna şi am mai cântat şi o cântare împreună. Şi fiecare a plecat în pace acasă.

Inima mea era atât de plină! Eram atât de fericit! De parcă aş fi avut aripi, aşa am zburat spre casă pe străzile întortocheate…

Dimineaţa următoare am trecut prin piaţă.

Şi m-am întâlnit cu una din femeile implicate. I-am ieşit înainte bucuros. Dar înainte să-i pot spune ceva, a sărit cu gura pe mine:

— Aţi auzit ce a spus ieri seară cumnata mea în drum spre casă?

Şi apoi au urmat o serie de cuvinte urâte.

Mi s-a făcut rău.

— Dar, ascultaţi-mă! S-a făcut pace!

— Pace! a şuierat ea. Şi apoi a râs a batjocură: Abia acum începe cu adevărat bătălia!

Apoi s-a întors spre vânzătorul de legume:

— Cât fac morcovii?

Stăteam acolo, eu, biet nebun. Da! Abia acum începea adevărata bătălie. Femeia a avut dreptate.

Şi eu am trăit prima mea dezamăgire ca tânăr creştin. Atunci am învăţat că gura lumii nu poate fi astupată cu câteva vorbe bune, ci ea este schimbată numai atunci când intervine Iisus, care a spus: „Iată, Eu fac toate lucrurile noi.

Stăteau toţi în faţa mea: cei 80 de confirmanzi. Erau primii adolescenţi pe care trebuia să-i pregătesc pentru confirmare, ca pastor foarte tânăr al unei biserici dintr-un oraş mare. Nu prea aveam habar ce se întâmplă în blocurile mari cu apartamente de închiriat, din care proveneau aceşti copii.

Azi urma să discutăm despre porunca: „Să nu ucizi”. Cele 80 de feţe m-au privit puţin stupid. Se vedea imediat că nu au intenţia să devină ucigaşi.

Trebuia să încerc să le explic că, în ochii lui Dumnezeu, o ceartă este la fel de vinovată ca o crimă. Dar – oare ştiau copiii aceştia ceva despre ceartă?

Am vrut să clarific situaţia, aşa că am întrebat:

— Copii, în familia căruia din voi există ceartă?

S-au ridicat atât de multe mâini, încât nici nu le-am mai numărat.

— Stop! am strigat. Să facem invers! Să se ridice aceia, care nu au ceartă acasă!

S-au ridicat patru copii.

— Ce? La voi nu este scandal? Se pare că aici, cearta face parte din pâinea cea de toate zilele! De ce la voi în casă nu există ceartă?

Răspuns – toţi în cor, ca unul singur:

— Noi locuim singuri!

În acel moment, am înţeles ceva din singurătatea fără margini a lui Iisus, care a spus: „Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemaţi fii ai lui Dumnezeu”.

Şi apoi a mai fost întâmplarea cu prietenul meu Karl. Era miner şi trăia într-un scandal sălbatic cu vecinul lui de apartament. De câte ori nu am încercat să-i împac!

L-am întâlnit pe Karl într-o duminică seara.

— De unde vii? l-am întrebat.

— O, ar fi trebuit să fiţi de faţă! a strigat el entuziasmat. Am avut o mare manifestaţie în Sala Parcului!

— O manifestaţie? Despre ce a fost vorba?

— Am protestat împotriva exploatării hamalilor din Shanghai!

— Ei, minune! am exclamat eu. Hamalii din Shanghai! Până şi de aceştia vă interesaţi?

— Păi cum, a strigat Karl nervos. Ne-am solidarizat cu ei! Solidaritate sută la sută! Toţi sunt fraţii noştri! Se mai simţea încă la Karl atmosfera înfierbântată a manifestaţiei.

— Toţi sunt fraţii voştri, am strigat fericit. O, Karl! Atunci veţi merge încă în seara aceasta la vecinul vostru, îi veţi da mâna şi îi veţi spune „frate”.

Atunci, faţa lui s-a schimbat. S-a întunecat.

— Ce! Tipul ăla! Escrocul ăla! ăla… gândiţi-vă ce a mai pus la cale… dar am să-i trag una în freză…

— Toţi, toţi suntem fraţi! m-am gândit şi am mers mai departe.

Şi încă o dată am înţeles cât de mare este adevărul din Biblie: „Iubeşte-l pe aproapele tău!” Nu este greu să-l iubeşti pe omul de departe. Dar – pe aproapele tău! Aici e buba!

„Nu mai pot!

Pentru înviorarea apărătorilor obosiţi ai lui Cristos, vreau să povestesc aici o mică întâmplare. Noi, creştinii, avem nevoie să ne încurajăm unii pe alţii.

Cel care poate să ne ajute cel mai mult este, desigur, Domnul însuşi.

Am fost atunci într-o stare de mare disperare. Trecusem prin lupte mari, puterea se epuizase. Şi totuşi, mi se părea că în faţa mea se adună greutăţi şi mai mari. Pe lângă acestea, mai erau şi atacurile din interior. Totul s-a datorat probabil faptului că nu mai găseam timp pentru rugăciune şi citirea Bibliei.

În această stare de disperare şi de epuizare am participat la o conferinţă religioasă. La început, un vorbitor a vorbit minunat despre rugăciunile ascultate. A fost, într-adevăr minunat, şi desigur o mare

întărire pentru adunare, când a relatat despre ajutorul lui Dumnezeu.

Mie însă inima mi-a fost şi mai grea. Ah, toată starea mea jalnică interioară mi s-a arătat şi mai clar la această conferinţă. Din cauza disperării legată de starea jalnică a bisericii şi de propria mea stare nu am mai putut nici măcar să-mi ridic privirea.

Un alt vorbitor a urcat pe scenă. îl cunoşteam. Era un bărbat care avea de dus o cruce grea. El a început aşa:

— Vreau acum să spun câteva cuvinte pentru cei cărora Dumnezeu nu le ascultă toate rugăciunile, pentru ucenicii lui Iisus care sunt obosiţi şi disperaţi…

Mi-am ciulit urechile. Asta este în mod sigur ceva pentru mine. Şi vorbitorul şi-a luat Biblia şi a citit istoria lui Amram şi Iochebed, părinţii lui Moise. Cu toţi cunoaştem istoria, când faraon a dat porunca ca toţi băieţii nou născuţi să fie aruncaţi în râu şi cum Amram şi Iochebed nu s-au supus poruncii lui, prin credinţă. Ei şi-au ascuns copilul timp de trei luni. Dar apoi în Biblie apare propoziţia: „Nemaiputând să-l ascundă…”

La aceste cuvinte, vorbitorul a pus jos Biblia, s-a uitat peste adunare şi a spus:

— Ce grea încercare trebuie să fi fost aceasta, când Iochebed a spus: „Nu mai pot…!” Şi totuşi, a fost un ceas bun. Căci acum Domnul a avut cale liberă. Deci, pentru că Iochebed nu a mai putut, Domnul a luat asupra Lui îngrijirea copilului. Când Iochebed a spus: „Nu mai pot”, atunci a început seria minunilor lui Dumnezeu.

După ce vorbitorul a spus aproximativ aceste cuvinte, a trebuit să stau şi să mă gândesc:

— Aceasta este exact situaţia mea. Nici eu nu mai pot.

Abia am mai ascultat restul discursului. Pentru ziua aceea, mesajul pentru mine a fost suficient. Mi-am aruncat toată povara la picioarele Domnului – şi în plus şi pe mine. Şi am avut experienţa lui Iochebed: Dumnezeu a început să lucreze! Şi ceea ce începe, El duce şi la bun sfârşit.

Aşa s-a repetat în viaţa mea străvechea experienţă a bisericii lui Iisus, despre care mărturiseşte deja Isaia: „Flăcăii obosesc şi ostenesc, chiar tinerii se clatină; dar cei care se încred în Domnul îşi înnoiesc puterea, ei zboară ca vulturul…” (îs. 40: 30, 31).

Mâna cea puternică

Engadin!

— Numele sună a poezie.

Ne-am bucurat de frumuseţile acestei ţări minuaţe o zi întreagă de vară. Acum se lăsa înserarea. Ne-am mai plimbat puţin pe străzile oraşului Pontresina. Oamenii veniţi la tratament din toate ţările, tinerii angajaţi ai hotelurilor, tineri şi bătrâni, bogaţi şi săraci – toţi însufleţeau străzile.

Brusc au trecut pe lângă noi doi bărbaţi puternici, care au atras privirile tuturor: masivi, bronzaţi, niciun gram de grăsime pe corp – au trecut cu paşi uşori, elastici şi indiferenţi prin mulţime.

— Sunt două călăuze renumite, a spus cineva.

Ne-am uitat după ei. Plana asupra lor o boare de aventură. Şi apoi discuţia a fost desigur despre călăuze.

În timpul discuţiei, privirile mele au zburat tot mereu spre piscurile înzăpezite ale munţilor care, învăluiţi în aburii înserării, ne salutau din spatele pădurii de brazi.

Prietenul meu elveţian mi-a urmărit privirea.

— Da, uite acolo creasta ascuţită! Este creasta Bianco. Unei călăuze i s-a întâmplat, că unui american i-a venit ameţeala exact pe creastă. S-a ghemuit la pământ şi nu l-au mai putut urni, orice i-au spus. Până când călăuza a ridicat târnăcopul de alpinist şi a strigat la el: „Vă trag una să zburaţi de pe creastă, dacă nu vă mişcaţi imediat mai departe!” Americanul s-a speriat atât de tare, încât a sărit în picioare şi – ca să-şi salveze viaţa – a continuat înfricoşătoarea drumeţie pe creasta muntelui. Când au ajuns din nou în vale, americanul bogat i-a dat călăuzei un bacşiş frumos. Căci a înţeles cât de mult l-a ajutat călăuza cu ameninţarea ei.

— Despre creasta Bianco mai ştiu şi eu o întâmplare frumoasă, a spus un alt prieten. Drumul urcă pieptiş prin zăpada tare, la stânga şi la dreapta sunt însă prăpăstii nesfârşite şi drumul urcă mereu până la un loc unde creasta se termină.

— Se termină aşa, pur şi simplu? am întrebat eu speriat.

— Ei bine, nu-i chiar atât de rău. Dar trebuie să sari, ceva mai mult de un metru, până unde se continuă creasta.

Nouă, celor de la şes, situaţia ni s-a părut înspăimântătoare. Dar prietenul meu a continuat:

— Pentru oamenii antrenaţi, nu este periculos. Deci – acolo s-a întâmplat. Un grup de turişti vrea să facă creasta. Ajung la locul cu pricina. Călăuza sare prima. Următorul ezită. Ca să-l ajute, călăuza

întinde mâna.

Fricosul se uită gânditor la mână – se gândeşte dacă să îndrăznească să sară. Atunci călăuza mişcă mâna musculoasă şi bronzată şi strigă: „Puteţi să săriţi liniştit. Această mână nu a lăsat încă pe nimeni să cadă”.

Nu am mai auzit ce s-a discutat în continuare. Căci gândurile mele şi-au urmat calea lor. Am văzut aievea acea mână puternică în faţa mea şi am auzit acele cuvinte pline de mândrie: „Această mână nu a lăsat încă pe nimeni să cadă”. Dar în mintea mea, imaginea mâinii s-a schimbat. Mâna pe care am văzut-o eu era străpunsă.

Viaţa mea cu Iisus este şi ea o drumeţie pe creastă. De când m-am legat de El, am mers adesea pe cărări abrupte şi periculoase. Şi tot mereu am ameţit. Inima mea disperată a spus tot mereu:

— Nu se poate trăi pur şi simplu, în ciuda tuturor aparenţelor, numai pe socoteala lui Iisus.

Dar apoi, totul s-a repetat de fiecare dată ca în istoria de pe creastă. El mi-a întins mâna străpunsă pentru mine şi m-a încurajat: „Această mână nu a lăsat încă pe nimeni să cadă”.

Da, asta este. O, această mână puternică a lui Iisus! Poţi să te încrezi în ea. În Evanghelia după Ioan, la capitolul 10, Iisus ne promite: „Nimeni nu vă va smulge din mâna Mea”. Şi eu sunt sigur că nimeni şi nimic nu-l va putea transforma pe Iisus într-un mincinos.

„Când cuvântul tău nu va mai avea valoare…

CC

„… vezi, Cristos S-a născut!”

Ultimele acorduri ale corului bărbătesc s-au stins. Serbarea noastră de Crăciun s-a terminat.

Am mai urcat încă o dată pe scenă. Imediat s-a făcut din nou linişte. M-am uitat peste adunare. Aveam în faţa mea aproximativ 500 de tineri. Toţi erau şomeri. În internatul nostru de tineret iniţiasem tot felul de cursuri pentru ei, cu care să-şi poată umple timpul liber. Aşa a luat fiinţă „UpŞ”, adică, „Universitatea pentru şomeri”.

Formau o mulţime pestriţă: erau reprezentate toate straturile sociale – tot felul de meserii – toate partidele politice şi chiar şi toate mişcările religioase.

— Tineri şi fraţi! am spus, spre marea mea bucurie pot să vă comunic acum, că pot să vă fac un mic cadou de Crăciun. Feţele s-au luminat.

— Aş dori, am continuat, să înmânez fiecăruia din voi un exemplar din Noul Testament…

Tăcere surdă. S-au uitat unii la alţii dezamăgiţi. Apoi, cineva din spate a strigat:

— Numai atât?

„Numai atât?" M-am confruntat brusc cu această întrebare. Nu numai primul care a rostit-o – nu, toţi cei prezenţi au venit în faţa mea.

— Nu! le-am răspuns, în plus, pot să fac cadou fiecăruia din voi un briceag, o pungă cu prăjituri şi un pachet de ţigări.

Atunci, feţele s-au luminat din nou. Teama a fost biruită. Ne aflam din nou pe tărâmul adevăratei sărbători de Crăciun.

Păcat de Cuvântul lui Dumnezeu! Nu! – păcat de popor, care nu mai ştie ce să facă cu Cuvântul minunat al lui Dumnezeu! Nu este de mirare că nu mai ştii ce este bine şi ce este rău: că nu mai ai habar cine este Dumnezeu şi cine eşti tu, că eşti o pradă pentru toţi amăgitorii şi toate ideologiile când ne-am întâlnit din nou după Crăciun, le-am povestit tinerilor istoria unei Biblii, care mi-a fost arătată undeva, în Austria:

Era un volum gros, vechi, legat în piele de porc şi cu

Încuietori grele de argint. Când deschideai Biblia, se des-lipea toată la cartea psalmilor. Şi acolo se vedeau nişte pete ciudate, maro închis.

— Ăsta este sânge, mi s-a explicat, sânge de om! Cutremurat, am ascultat istoria acelei Biblii:

În secolul al XVIII-lea, în ţările austriece, citirea Bibliei a fost strict interzisă. Pe cel la care se găsea această carte periculoasă îl aşteptau pedepse foarte grele…

Este noapte adâncă. Numai într-o casă singuratică de ţărani mai arde lumina. Cu toate acestea, obloanele sunt atât de bine închise, încât afară abia mai răzbate lumină.

Locatarii s-au adunat în camera mare. Au venit şi alţi vecini. Ţăranul se apleacă, ridică două scânduri din podea şi scoate din ascunzătoare Biblia cea groasă. Atent se apropie de lumină şi deschide cartea. Atenţi şi flămânzi după Cuvântul vieţii, oamenii se înghesuie în jurul lui. Apoi, citeşte:

— Te iubesc din inima, Doamne, tăria mea! Doamne, Tu eşti stânca mea, cetăţuia mea, izbăvitorul meu! Dumnezeule, Tu eşti stânca

mea, în care mă ascund, scutul meu care mă scapă şi întăritura mea! Eu strig: „Lăudat să fie Domnul!” şi sunt izbăvit de vrăjmaşii mei.

Se întrerupe – toţi ciulesc urechile. De afară se aud voci şoptite. Şi apoi se aud lovituri în obloanele ferestrelor. O voce aspră strigă:

— Deschideţi!

O clipă, toţi rămân paralizaţi. Dar înainte să poată lua o hotărâre, uşa este spartă şi în casă dă buzna o gloată sălbatică: soldaţi, conduşi de un vecin care zâmbeşte batjocoritor.

Conducătorul a observat deja Biblia:

— Ha! ţârane! Te-am prins în cele din urmă?! Cu pumnii aspri dă să apuce cartea.

Atunci, ţăranul îşi vine în fire. Cu mâini dure prinde Biblia şi o trage spre el.

— Ţărane, dă Biblia încoace! urlă sergentul înnebunit. Ţăranul tace. Este palid ca un mort. Dar degetele lui ţin cu tărie de Cartea iubită.

— Dă drumul cărţii! Sergentul pune şi el mâna acum şi începe o luptă surdă.

— Dă-i drumul! strigă sergentul din nou. Ţăranul tace. Degetele lui ţin tare de Biblia deschisă.

Atunci, soldatul înnebuneşte de mânie. Dintr-o mişcare închide cartea grea şi îi zdrobeşte ţăranului degetele. Când vede că acesta tot nu vrea să dea drumul la carte, loveşte cu pumnii în Biblia închisă, încât ţăranului îi ţâşneşte sângele din degete. Dar – nu dă drumul la carte…

Tinerii mă ascultă încordaţi.

— Şi apoi? întreabă cineva.

— Da, apoi ţăranii au fost puşi să aleagă: ori să renunţe la Biblie – ori să renunţe la tot şi să fie deportaţi.

Şi le descriu tinerilor din jurul meu că mi s-a arătat patria acelor persecutaţi: o vale minunată din Austria. Cu gospodăriile mari ţărăneşti, semăna cu grădina lui Dumnezeu, încadrată şi păzită de piscurile semeţe ale munţilor din jur.

— Au lăsat toate acestea baltă, ba au trebuit să renunţe şi la copiii lor. Au plecat numai cu Biblia în mână.

Tinerii au ajuns la capătul răbdării.

— Asta-i nebunie curată!

— Trăsniţi!

— Fanatism religios!

Exclamaţiile au umplut sala. Mi-a fost greu să fac din nou linişte.

În cele din urmă, am luat din nou cuvântul:

— Au fost oare chiar atât de nebuni? Gândiţi-vă o clipă! Aceşti ţărani şi-au spus: Dacă nu mai avem Biblia, nu mai putem şti ce este bine şi ce este rău; atunci nu mai putem să constatăm care este calea care duce la Dumnezeu; atunci suntem o pradă uşoară pentru orice amăgitor; atunci suntem ca nişte oameni, care şi-au pierdut harta şi se află într-o ţară străină şi necunoscută. Dacă renunţăm la Biblie, atunci nu mai aflăm Vestea Bună despre mântuirea noastră; atunci oamenii au să ne vâre pe gât Evangheliile lor inventate. Atunci nu vom mai avea adevărul drept călăuză şi nici cine să ne arate calea… Nu au avut dreptate?

Tinerii au tăcut. Şi eu m-am gândit cu tristeţe că vor cădea foarte uşor pradă amăgitorilor, acum, după ce au renunţat demult la Biblia lor…

Un an mai târziu, a ajuns la putere Hitler.

Arestarea

La sărbătoarea bisericii din ţinutul Essen, m-am întâlnit cu actualul secretar general al Uniunii, W.A. Visser t Hooft. Mi-a strâns mâna râzând:

— Vă mai amintiţi?

L-am privit puţin nedumerit. Ce vrea să spună? Atunci, mi-a explicat:

— Păi – în 1937, în Darmstadt! Eu am fost bărbatul care v-a „băgat" în biserică!

— Dumneavoastră aţi fost acela? m-am mirat. Atunci mi-a revenit în minte o întâmplare, care nu este importantă datorită aspectelor de aventură care au însoţit-o, ci pentru că în mijlocul nimicniciei şi a neputinţei noastre a ieşit în evidenţă slava Domnului Iisus.

A fost pe vremea în care „săptămânile noastre de evanghelizare" au adunat laolaltă mii de oameni. Puternicilor celui de-al treilea Reich nu le prea convenea acest lucru. Au încercat să oprească aceste adunări şi aceasta pe cât se poate fără violenţă, prin faptul că ne înmânau nouă, vorbitorilor, tot felul de documente care ne interziceau să mai predicăm. Noi am ştiut acest lucru. Aşa că problema se reducea la a-i evita pe agenţii poliţiei secrete, ca ei să nu poată să-ţi înmâneze

documentul. Era un joc palpitant şi caraghios.

Într-o seară, m-am aflat în faţă clădirii arhipline a Bisericii Sf. Pavel din Darmstadt. Urma să vorbesc în cadrul serviciului despre tema: „Iisus este Domnul”. Dar – cum să intru înăuntru? Ştiam că la toate uşile sunt postaţi agenţii Gestapoului, ca să mă prindă.

Atunci, privirea mi-a căzut asupra casei parohiale de lângă biserică. Oare nu exista din partea aceea o posibilitate? Am deschis poarta descuiată. În holul întunecos mă aştepta un bărbat care m-a luat de braţ şi m-a „băgat” în biserică prin nişte ganguri, pivniţe şi coridoare.

Pentru că poliţia nu dorea să seiste tulburare, am putut să-mi ţin în linişte pedica. Apoi am părăsit biserica în acelaşi mod, în timp ce poliţia mă căuta în mulţimea care elibera biserica.

Un timp am stat şi am privit de departe acest joc caraghios. S-a aflat pe cine caută poliţia şi încet, încet s-a adunat o mulţime destul de mare de oameni care priveau. Mi s-a făcut teamă. Şi m-am îndreptat spre maşina care mă aştepta într-o străduţă lăturalnică: trebuia să mă scoată din Darmstadt.

Şoferul stătea nemişcat. Poate doarme? L-am strigat pe nume. În clipa următoare, din spatele maşinii a ieşit un bărbat:

— Sunteţi arestat! Mi-a arătat insigna Gestapoului. S-a sfârşit! M-au băgat din nou în biserică prin mulţimea neliniştită. Acolo se aflau mai mulţi soldaţi SS în uniformă şi un comisar. Acesta m-a lămurit:

— Trebuie să părăsiţi imediat şi definitiv ţinutul Hessen!

Trebuia să mărturisesc, indiferent ce avea să se întâmple după aceea.

— Nu pot să fac acest lucru, căci mâine trebuie să ţin aici un studiu biblic.

— Atunci trebuie să vă arestăm!

În faţa bisericii a oprit un Mercedes mare. La volan se afla un soldat SS. Un al doilea a urcat lângă el. În spate am ucat eu şi comisarul.

Şoferul a învârtit cheia în contact. „Rrrrr!” Motorul nu a pornit. Era în mod sigur un motor bun. Dar – acum nu voia să pornească.

— Porneşte odată! a strigat comisarul nervos; căci în jurul nostru se aflau cel puţin două mii de oameni.

„Rrrrr!” Motorul nu pornea. În Psalmul 2 scrie: „Cel ce şade în ceruri râde”. Mi-e mi s-a părut că Dumnezeu însuşi blochează maşina.

Atunci, cineva din mulţime a intonat cântarea: „Dacă Domnul e

cu mine, vrăjmaşii mei cad…" Mulţimea a început să cânte. Însoţitorii mei au căzut pe gânduri.

— Omule! Porneşte maşina!!

„Rrrrr!" – „Rrrrr!" – Am început să-mi fac griji pentru baterie. Dar – motorul nu a pornit.

Cântarea s-a terminat. Nemţii ştiu de la fiecare cântare numai prima strofă. Apoi tac. Păcat! Ce bine s-ar fi potrivit toate celelalte strofe ale cântării!

Apoi a fost linişte adânca. Numai din când în când un „rrrrr!" deznădăjduit, când şoferul mai învârtea cheia în contact.

Eu am început să mă întristez. Desigur, mulţimea mai vrea încă să asculte Evanghelia. Dar, treptat, autorităţile vor opri tot mai mult vestirea Evangheliei. Şi atunci poporul nostru va rămâne fără de Dumnezeu şi fără Evanghelia cea minunată. Atunci – ar urma – sfârşitul – bisericii!

Se pare că şi mulţimea avea gânduri asemănătoare. Căci liniştea a devenit apăsătoare.

Şi atunci – da, s-a petrecut lucrul datorită căruia vă povestesc această întâmplare. Dintr-odată, pe treptele bisericii a apărut un tânăr – nu am aflat niciodată cine a fost. Cu o voce puternică şi cu o autoritate surprinzătoare a strigat spre mulţime cuvintele poeziei lui Blumhardt: „Că Iisus va birui, e sigur, A Lui va fi întreaga lume. Căci după noaptea morţii Lui, Lui i s-a dat totul. După ce a biruit pe cruce, S-a înălţat la tron. Da – Iisus învinge!"

Tânărul a dispărut în mulţime. Motorul maşinii noastre a pornit. Am plecat.

Inima mea era plină de bucurie. „Da – Iisus învinge!" Nu a fost oare ciudat, că ni s-a spus tuturor acest lucru într-un mod atât de clar tocmai în ceasul când s-a părut că învinge puterile întunericului?

Am fost atât de plin de bucuria biruinţei, încât nu m-am putut abţine – m-am întors spre comisar şi i-am explicat:

— Nu aş vrea să fiu în locul dumneavoastră! Atunci, s-a prăbuşit sufleteşte şi mi-a răspuns:

— Înainte – înainte am participat şi eu la un studiu bilbic pentru studenţi avansaţi.

— Bietul de tine! am spus eu, cel arestat, celui căruia i se dăduse putere asupra mea.

Apoi ne-am îndreptat spre închisoare.

Sărac în duh

Am terminat micul dejun. Într-o grabă nebună mi-am clătit paharul, am alergat în celula îngustă şi m-am postat în poziţie de drepţi lângă uşă. În tot acest timp a trebuit să zâmbesc: de ce ne grăbim atât de mult în închisoare, când avem, de fapt, atât de mult timp liber?

Paznicul s-a uitat în celulă:

— În ordine?

— Da, domnule paznic!

Uşa s-a închis, zăvoarele de fier au scârţâit. Eram singur!

Acum aveam linişte până la prânz.

Am mutat scaunul sub fereastra îngustă şi mi-am deschis Biblia.

O, această linişte minunată! Singur şi netulburat cu Cuvântul lui Dumnezeu! Am deschis la Epistola către Efeseni. De câte ori am citit deja această epistolă! Dar – acum îmi vorbea cu totul altfel! Asta în mod sigur din cauză că Pavel a scris această epistolă când a fost şi el în închisoare. Există imagini, pe care nu le poţi vedea bine decât dacă stai într-un anumit loc, de unde lumina cade aşa cum trebuie. La fel este şi cu această epistolă. Locul de unde o înţelegi cel mai bine este – închisoarea.

Am citit – şi tot ce mă apăsa a devenit mic şi neînsemnat. Ce importanţă are ameninţarea bisericii şi a vieţii mele în această ţară nazistă, comparativ cu mesajul cuprins deja în primele cuvinte: „Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii!”

Linişte în jurul meu şi linişte în mine. Dar – deodată inima mi se tulbură. Anume, când citesc versetul în care Pavel spune: „Să fac cunoscut cu îndrăzneală taina Evangheliei, al cărei sol în lanţuri sunt”.

Acest mic cuvânt a pus degetul pe rană. Afară era importanta şi marea mea lucrare cu tineretul. Ce se va alege de ea, dacă va trebui să stau închis săptămâni în şir?! Viaţa mea are sens numai pentru că pot să fiu „un sol al Evangheliei”. Şi aceasta era povara mea cea mai grea: că nu mai pot să-mi continui această activitate. Puteam oare să fiu şi din celulă un sol al Evangheliei? M-am gândit. În cele din urmă, mi-a venit ideea că am datoria să le vestesc paznicilor mei Evanghelia.

Dar – cum să le-o vestesc? În mod sigur nu vor accepta o discuţie cu mine. Atunci cum să fiu un „sol al Evangheliei în lanţuri”?!

M-am gândit şi am ajuns la următoarea concluzie: dacă am să fiu foarte cuminte şi foarte liniştit şi foarte vesel, atunci paznicii trebuie să

observe că în mine există un alt spirit decât în ceilalţi deţinuţi; atunci poate au să mă întrebe de ce sunt eu altfel decât ceilalţi.

Aşa că m-am hotărât să devin un deţinut model, care să-i facă cinste Domnului Iisus „în faptă şi în cuvânt".

În timp ce mă gândeam la toate acestea, pe coridor au răsunat paşi – uşa a fost deschisa cu o smucitură – în celulă a intrat un funcţionar al poliţiei şi mi-a spus:

— A venit soţia dumneavoastră. Are voie să vă aducă fructe. Nu aveţi voie să primiţi coşul soţiei dumneavoastră. Luaţi-vă ligheanul!

Am alergat tulburat la lighean. În graba mea l-am apucat prea de margine – mi-a scăpat din mână – a căzut pe jos – emailul a sărit…

— Omule! a urlat funcţionarul, cum umbli cu avutul statului!

M-am enervat:

— Lăsaţi-mă să plec acasă, atunci nu am să mai demolez nimic din avutul statului!

Bărbatul a început să spumege:

— Ce? Mai eşti şi obraznic? Nu mai primeşti niciun fruct!

Uşa s-a închis, zăvoarele au scârţâit. Am rămas singur.

„… Sol al Evangheliei în lanţuri…" M-am tulburat foarte tare, când m-am gândit că draga mea soţie va pleca acum tristă acasă. Dar mult, mult mai rău era faptul că am falimentat atât de lamentabil. În mod sigur acel bărbat nu a observat că îi aparţin Domnului Iisus. N-a simţit deloc acel „alt" spirit.

Ora prânzului.

— Afară din celulă pentru primirea mesei! au urlat paznicii şi au deschis uşile celulelor. Când am ieşit afară, unul şi-a bătut joc de mine:

— Mai repede – dar să nu aruncaţi avutul statului pe jos! Am tăcut. Dar funcţionarul tânăr nu mi-a dat pace. Prin alte observaţii m-a făcut de râs în faţa deţinuţilor care râneau.

Atunci m-am înfuriat. Nu aveam voie să spun nimic. Dar – m-am mişcat intenţionat foarte încet – până când s-a înfuriat şi el. A urmat un joc caraghios – atent şi urât… Până când m-am aflat din nou în celulă, un „sol al Evangheliei în lanţuri". Îmi venea să plâng. Oare chiar nu am să reuşesc să fiu prietenos, liniştit şi răbdător?

Nu! Şi în continuare lucrurile au mers din rău în mai rău. De parca s-ar fi dezlănţuit tot iadul. Fiecare întâlnire cu funcţionarii s-a transformat într-un nou conflict. Chiar şi cele cu intenţii prietenoase au devenit tot mai reci…

Am stat deznădăjduit şi singur în celula mea şi orele mi se păreau lungi.

Şi ceea ce ştiam teoretic de mult timp, am învăţat atunci practic, în necazul meu adânc: catechismul are dreptate; da, are dreptate atunci când afirmă: „Suntem însă atât de păcătoşi, încât nu suntem absolut deloc capabili de ceva bun şi suntem înclinaţi numai spre rău”. Şi afirmaţia îngrozitoare la întrebarea 5 mi-a răsunat în urechi: „În firea mea am o predispoziţie înnăscută să-L urăsc pe Dumnezeu şi să-mi urăsc aproapele”.

Dar apoi a venit eliberarea! Nu voi uita niciodată în viaţa mea acea duminică dimineaţa. Am auzit clopotele unei biserici din apropiere. Le-am ascultat bătăile plângând în celula mea tristă. Eram cu nervii la pământ. Foamea şi mizeria m-au demoralizat. Dar mai mult decât atât, eram la pământ cu încrederea de sine şi cu autoneprihănirea mea. Când mi-am luat micul dejun, paznicul a spus câteva cuvinte prietenoase. Dar eu am tăcut. Ce-mi mai pasă mie de oameni? Dumnezeu l-a părăsit pe robul Lui…

Atunci, uşa s-a mai deschis încă o dată. Paznicul a intrat înăuntru şi mi-a adus o carte groasă:

— A adus-o soţia dumneavoastră. Vi s-a aprobat să ţineţi cartea în celulă. Vechitura asta n-o fi periculoasă pentru stat!

O, scumpa mea soţie! Am recunoscut imediat volumul. Erau predicile preotului Hofacker din Württemberg. Soţia mea ştia ce mult ţin la aceste predici.

M-am aşezat pe scaun şi am început să citesc – acolo unde s-a deschis cartea.

Şi atunci – atunci mi-am dat seama că nu soţia mea mi-a trimis cartea, ci Tatăl din cer. Căci am citit:

„Mântuitorul şi-a început Predica de pe munte cu cuvintele: „Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este împărăţia cerurilor! Ce a înţeles El însă prin cei săraci în duh? Sărac este acela care nu are cele necesare pentru trai. Şi sărac în duh este omul care simte şi recunoaşte cu smerenie şi închinare, că îi lipseşte lucrul de care are nevoie pentru viaţa duhovnicească şi divină, dar pe care poate şi trebuie să-l ceară de la Dumnezeul cel mare…”

Am sărit în sus. Inima îmi bătea nebuneşte. Cum a putut Hofacker, cel care a trăit la începutul secolului trecut, să-mi cunoască situaţia atât de exact? Ah, nu! Nu Hofak-ker – Domnul Iisus este cel

care-mi cunoaşte inima. Am citit mai departe:

„În Predica Fericirilor, Mântuitorul îi pune pe aceşti săraci în duh primii şi face astfel din sărăcia în duh poarta pe care se poate intra în împărăţia cerurilor…"

După ce am citit toată predica, am cântat bucuros o cântare în celula mea: „Mi s-a arătat îndurare / îndurare pe care nu o merit…" – până când a venit paznicul şi a urlat:

— Linişte! Cântatul este interzis!

Dar cântarea inimii mele nu putea să o interzică nimeni.

„N-am ce face cu Golgota".

— Da, da, toate bune şi frumoase! Şi eu sunt creştin – chiar dacă nu în accepţiunea bisericii. Şi, la urma urmei – trebuie să existe religie! De aceea îmi trimit fiul la cursul confirmanzilor. Dar, într-o zi am venit acasă. Şi-l văd pe puşti plimbându-se în sus şi în jos şi învăţând un cântec. Ce învеţi? îl întreb. El îmi arată cartea de cântări. Şi ştiţi ce învăţa? Na, nu ştiu cuvintele chiar pe de rost. Dar ceva de genul: Ce-ai suferit Tu, Doamne, e numai vina mea… Cam aşa a fost. Sigur! Şi eu am învăţat cândva chestia asta. Dar – trebuie să recunosc – nu prea am avut ce să fac cu asta. Ei bine! Biserica nu a mai progresat deloc, de se ocupă tot de nimicurile astea? Vreau să spun: biserica ar trebui – na, cum să mă exprim – să înveţe mai multe lucruri practice. Aceasta este părerea mea!… Fumaţi o ţigară? Nu? Na, atunci îmi aprind eu una.

Mulţumit, domnul elegant s-a lăsat pe spate în fotoliu şi a suflat câţiva norişori spre tavan. Eu am tăcut. Ce puteam să răspund la atâtea inepţii?! Atunci, a început din nou:

— Deci – Golgota şi restul – n-am ce face cu aceste cuvinte. A dat din mâna lui îngrijită: Şi vă rog, să nu veniţi la mine cu păcatul! Cred că biserica face prea mult tam-tam cu păcatul! E de-a dreptul caraghios! Vedeţi dumneavoastră – eu am fost soldat. Ofiţer! Na, când cineva se făcea vinovat de ceva, urma o săpuneală – şi gata! Oare Dumnezeu ia lucrurile mai în serios?

Din nou tăcere. Dar apoi mi-a venit o idee: da, bărbatul din faţa mea a fost ofiţer – şi anume la tribunalul militar. Am zâmbit. Domnul cărunt a observat – acum urma să vorbesc eu.

— Ca ofiţer în cadrul tribunalului militar aţi avut în faţa dumneavoastră mulţi oameni. I-aţi lăsat pe toţi să plece cu o simplă săpuneală – nu, aşa aţi numit-o? Chiar aşa?

S-a enervat.

— Na, când cineva a făcut-o lată… L-am întrerupt:

— Ce înseamnă asta?

— Păi, dacă cineva a încălcat legea, atunci l-am condamnat, desigur. E clar!

— De ce? Cum aşa? A început să se agite:

— Pentru că, pentru că există o dreptate! Şi cine încalcă această dreptate, este condamnat.

Mi-am îndreptat spatele:

— …pentru că există o dreptate! Aşa! Acum vreau să vă spun ceva: şi la Dumnezeu există o dreptate. Deci – vă pricepeţi la aşa ceva. Dreptatea rămâne dreptate. Şi cine a încălcat o dată cele Zece Porunci – este condamnat! Dumnezeu este drept!

Domnul cărunt a devenit atent. Se părea că începe să priceapă. Dar a tăcut. Aşa că am continuat:

— Domnul meu drag! Dumneavoastră vă îndreptaţi exact spre condamnarea dumneavoastră din rjartea lui Dumnezeu!

Domnul a râs nervos:

— Na, şi dumneavoastră?

— Eu am fost deja condamnat, i-am spus. M-a privit mirat:

— Aţi fost deja condamnat? Na, şi aţi fost graţiat?

— Nu! Condamnat la moarte! Am primit sentinţa şi am recunoscut. Am putut s-o fac, pentru că am avut un che-zaş, care s-a pus în locul meu şi a murit – pentru mine.

— Un chezaş? Cine a fost?

— Iisus – la Golgota! Şi acum: ori recunoaşteţi şi dumneavoastră condamnarea la moarte din partea lui Dumnezeu şi vă ţineţi tare de acest chezaş – ori – nu aş vrea să fiu în pielea dumneavoastră. Aţi înţeles?

— Mi se pare, de parcă aş vedea o lumină de departe.

— Na, atunci mergeţi spre ea!

Fereastra-amvon

Ieri am vorbit cu arhitectul despre amvonul meu. Facem modificări în sala bisericii. Şi arhitectul m-a întrebat cum să proiecteze amvonul.

Gândurile mele au început să zboare. – în drum spre casă, mi-au revenit în minte toate amvoanele de la care am vestit Evanghelia cea minunată.

Atunci mi-am amintit şi de fereastra-amvon. Am fost – cam prin

1940 – din nou închis de „Gestapo” din cauza unei predici pe care am ţinut-o într-un mare oraş industrial. Şi m-am trezit trist şi singur în celula mea rece.

Da’ de unde! Celulă! Pur şi simplu, în pivniţa clădirii poliţiei au zidit câteva încăperi pentru cazurile speciale.

Era groaznic, aici jos. Un adevărat iad! Pereţii murdari! Bezna tristă! Şi mai ales – duhul! Auzeam numai din când în când pocnetul uşilor de fier, cearta paznicilor sau înjurăturile din celulele vecine.

Dar apoi – imediat în prima seară – a urmat ceva frumos. Am primit mâncarea, paznicii au mai inspectat o dată celulele. Apoi am auzit cum paşii lor s-au îndepărtat pe coridor. Am auzit cum s-a închis grilajul mare de fier de la pivniţa noastră –, apoi s-a făcut linişte. Aveam înaintea noastră o noapte lungă, fără somn, pe priciul tare şi rece.

Dar, ce-a fost asta? Cine a vorbit? Am tresărit. Dar – eram singur! Ce-a fost asta?

— Am auzit din nou vocea unui bărbat… Vorbea şoptit – dar auzeam atât de clar, de parcă omul ar fi fost în celula mea.

— Hei! Tu, ăla nou! a strigat vocea. Probabil se referea la mine. Căci eu eram cel mai „nou”.

— Da! am răspuns. Dar străinul nu m-a auzit. Căci a strigat din nou:

— Hei! Tu, ăla nou! Şi apoi: Caţără-te până la geam şi vorbeşte spre fereastră! Atunci putem sta de vorbă!

Am împins masa sub geam, m-am urcat pe scaun, apoi pe masă. Dacă-mi întindeam mâinile în sus, puteam să mă agăţ de graţiile de la geam.

M-am tras în sus… Da, uşor de spus. Dar eu nu sunt un tip foarte sportiv. Aşa că treaba nu a fost chiar uşoară. Dar am reuşit. Şi aşa am aflat secretul vesel al acestei închisori triste: geamurile erau la nivelul solului. Şi nu prea departe de geamurile noastre se afla un zid înalt. Dacă vorbeai în direcţia acelui zid, se auzea bine în toate celulele. Există efecte acustice atât de ciudate.

Un deţinut oarecare a descoperit cândva acest lucru. Şi acum, secretul era transmis de la deţinut la deţinut.

Am stat atârnat cu picioarele în aer şi am făcut cunoştinţă cu tovarăşii mei de suferinţă. Ce lume pestriţă! Escroci şi pungaşi, ţigani şi evrei, deţinuţi politici şi chiar şi o prostituată, vinovaţi şi nevinovaţi,

bătrâni şi tineri. M-am cutremurat de ceea ce am văzut în spatele culiselor vieţii. Un lucru a devenit clar: exista ceva care ne lega şi ne unea pe toţi. Era marea frică şi deznădejde. Toţi am căzut „în mâinile oamenilor". Şi chiar şi Biblia spune, că acesta este lucrul cel mai rău.

Conversaţia noastră a fost, desigur, foarte seacă. Căci nu puteai sta atârnat aşa prea mult timp. Trebuia să sari jos şi să aduni noi puteri.

Deci, m-am aflat din nou pe masă, să-mi trag sufletul. Un bărbat în vârstă tocmai povestea că este deja de doi ani în această pivniţă –, muierea cea obraznică a făcut câteva observaţii obscene; atunci – da, atunci mi-a venit o idee formidabilă: aceştia sunt cei obosiţi şi împovăraţi, vameşii şi păcătoşii despre care a vorbit Domnul Iisus! De aceea ai fost adus aici, ca să le vesteşti acestor oameni necăjiţi Evanghelia!

Dar – ce se va întâmpla, când voi începe să le vorbesc? Nu vor începe să-şi bată joc de mine? Şi apoi – nu voi putea să ţin predici lungi. După exact un minut trebuia să sar jos, pentru că palmele îmi luau foc.

Mi s-a părut, de parcă toţi demonii prezenţi – şi aici era efectiv anticamera iadului – mi-ar fi spus să renunţ. Dar – Dumnezeu m-a strigat. Aşa că m-am ridicat din nou în mâini la geam şi am spus:

— Am să vă spun acum un verset minunat din partea lui Dumnezeu. Ascultaţi! Şi apoi am şoptit spre zid: „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea – această lume!! că…

De-abia am spus „Dumnezeu", că muierea aia obraznică a şi dat drumul la o înjurătură. Dar ceilalţi au sărit imediat cu gura:

— Mai taci odată, Frieda! Şi apoi am auzit: Spune mai departe!

Aşa că am spus mai departe:

— Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică.

Am mai adăugat încă două, trei cuvinte despre marea îndurare a lui Iisus – apoi am sărit jos.

A urmat o tăcere lungă. Nimeni nu a mai spus nimic. Fiecare stătea în celula lui întunecoasă şi – Iisus a venit la ei – în disperarea lor, în vinovăţia lor, în nedumnezeirea lor, în noaptea lor.

Aşa am avut o „fereastră-amvon". În fiecare seară, când se terminau discuţiile generale, îmi ţineam „predica-mai-mult-decât-scurtă". Atârnam – eu însumi un deţinut –

caraghios ca o maimuţă de gratiile unui geam. Dar inima mea era plină de bucurie.

Nu l-am văzut pe niciunul din ascultătorii mei. Am văzut numai zidul negru. Dar simţeam că mă ascultă încordaţi. Nici măcar Frieda nu mai spunea nimic.

Ştiţi ce m-a mişcat cel mai mult la această propovăduire ciudată? Cu cât cobori mai adânc în prăpăstiile oamenilor, cu atât mai mult străluceşte mesajul despre îndurarea Domnului Iisus.

„Nu pot…

— Deci – ascultaţi toţi la mine! a urlat subofiţerul. Mâine dimineaţă plecăm în misiune cu barca, să căutăm mine. Şi ştiţi exact, că avem puţine şanse să ne mai întoarcem înapoi. Da! Războiul este foarte periculos…!

Tinerii bărbaţi s-au privit îngrijoraţi. Dar subofiţerul nu le-a lăsat prea mult timp pentru gândurile lor sumbre:

— De aceea, astă seară vom trage un chef pe cinste! Mergem toţi pe uscat! Acolo o să găsim destul rachiu şi muieri pentru un chef de pomină!

Răspunsul au fost urlete vesele. Entuziasmaţi, toţi au început să-şi imagineze plăcerile care aveau să urmeze, în afară de un marinar. Era foarte tăcut. Un camarad l-a observat:

— Fritz, vii şi tu, nu? Fritz a dat din cap. Ceilalţi au devenit atenţi:

— Ce se întâmplă aici?

— Desigur, mergem toţi!

— Nimeni nu rămâne la bord! s-a auzit din toate părţile. Acum, a devenit atent şi subofiţerul:

— Ce! a început să urle. Cine nu vrea să vină? ăsta?… Şi atunci a luat un aer oficial: Deci – ascultaţi la mine! Suntem toţi tovarăşi! înţeles? Tovarăşi până la moarte! Clar?

— Să trăiţi! au strigat toţi în cor.

— Deci… a continuat subofiţerul, facem totul împreună! Unul pentru toţi, toţi pentru unul! înţeles?

— Să trăiţi!

— Na, atunci totul este clar! Cu aceasta, subofiţerul a rezolvat problema.

În mijlocul acestor bărbaţi se afla Fritz. A simţit că a sosit ceasul încercării. Şi chiar dacă inima îi bătea mai repede – ştia clar care este

calea pe care trebuie să meargă: nu are voie să cedeze…

Fritz a ajuns să-l cunoască pe Domnul Iisus deja din casa părintească şi apoi mai târziu, în cadrul lucrării noastre evanghelice cu tineretul. De pe frontispiciul sălii noastre în care ne adunam cu tinerii, a putut să citească în fiecare duminică cuvintele Domnului: „Fiule, dă-mi inima ta şi să găsească ochii tăi plăcere în căile Mele". Fritz a auzit această chemare, s-a predat hotărât lui Dumnezeu şi I-a urmat pe cale.

Dar nu a avut prea mult timp să crească în pacea lăuntrică. Era în timp de război şi curând a fost înrolat în marină. La despărţire, i-am dat tânărului meu prieten o mică Biblie de buzunar şi l-am rugat:

— Fritz, mărturiseşte-L pe Domnul tău cu curaj! Atunci mi-a strâns mână cu putere.

Şi acum a venit ceasul mărturiei! Camarazii au părăsit vasul foarte gălăgioşi.

— Pentrru ultima dată! Vii cu noi?

— Nu! Nu pot să particip la beţiile şi orgiile voastre. Din nou a urmat un urlet sălbatic: batjocuri usturătoare, amestecate cu ameninţări:

— Aşteaptă numai, până ne întoarcem! Atunci ai să vezi tu…!

Fritz a pălit. Viaţa pe vapor era dură. Şi – cine să-l apere aici! Tânărul a rămas foarte singur şi părăsit. În cele din urmă, s-a culcat în hamac, şi-a luat Biblia şi s-a rugat lui Dumnezeu să-l ajute să rămână tare.

Era deja spre ziua când camarazii au năvălit gălăgioşi şi beţi pe vas. Unul avea o sticlă de rachiu în mână. A venit cu sticla la hamacul lui Fritz, care s-a trezit imediat.

— Deci, camarade! a început marinarul. Vrem să mai avem răbdare cu tine, pentru că mai eşti încă puiul mamii. Dar – trebuie să faci acum un lucru: trebuie să bei acum cu noi un pahar! Atunci vrem să uităm totul!

Ceilalţi stăteau la pândă, în jurul lor. Fritz s-a gândit o clipă. Atunci şi-a amintit de martirii din trecut. Şi lor li s-a cerut un lucru mic:

— Numai puţină tămâie pe altarul cezarului! li s-a spus lor – şi totul s-ar fi sfârşit cu bine.

Dar aceşti creştini au spus categoric „Nu" şi au murit.

Lui Fritz i-a fost clar: acel pahar de rachiu – este în acest moment „tămâia" pentru „dumnezeul acestei lumi". Aşa că a dat numai

din cap.

Atunci, bărbaţii s-au înfuriat.

— Ce, nu vrei să bei cu noi? au urlat. Atunci o să te învăţăm minte!

Şi au sărit pe el: doi l-au apucat de picioare, alţii doi de mâini. Unul i-a pus sticla la gură:

— Bea!!

Fritz şi-a strâns buzele. Mânioşi au încercat să-i bage sticla între dinţi, i-au deschis gura cu forţa:

— Haide! Bea!

Şi în timp ce rachiul i se prelingea pe faţă, Fritz a spus printre dinţii încleştaţi:

— Nu pot!

— Ce?! a urlat subofiţerul, nu poţi? Prostii! Nu vrei!

— Nu! a strigat Fritz, nu pot!

Subofiţerul a tresărit. Apoi le-a făcut un semn marinarilor:

— Daţi-i drumul! Şi apoi spre Fritz: Cum adică, nu poţi? Nu ştiu exact ce a răspuns Fritz. Dar probabil a fost ceva asemănător cu ceea ce a spus Luther în faţa împăratului şi a ţării:

— Conştiinţa mea este prinsă de Cuvântul lui Dumnezeu… Nu pot altfel! Dumnezeu să mă ajute!

Ceva de genul acesta trebuie să fi spus şi Fritz. Subofiţerul a murmurat numai:

— Lăsaţi-l în pace! Şi nimeni nu a mai îndrăznit să-i facă ceva…

Câteva zile mai târziu, cel mai dur marinar a venit la băiat şi şi-a descărcat inima înaintea lui. Şi nu a rămas singurul. Căci oamenii care-şi asculta conştiinţa sunt un mare ajutor pentru lumea din jurul lor…

Vreţi să ştiţi ce s-a ales de Fritz? Ei bine, a supravieţuit războiului şi lucrează într-o întreprindere. Dar, o mare parte din timpul lui liber şi-l petrece ca şi consilier în cadrul unei mari lucrări cu tinerii.

Dar – să aflăm acest lucru nu este atât de important, cât este să ştim următorul lucru: nu evenimentele mari şi răsunătoare sunt cele importante. În esenţă, lumea este schimbată de oameni, ale căror conştiinţe „sunt prinse de Cuvântul lui Dumnezeu”.

Cântăreţul

Ce să vă spun despre Gtinter – a fost un băiat excelent.

Când în grupul nostru de tineret ne pierdeam curajul, atunci râdea şi ne întreba dacă nu cumva avem ambiţia să fim noi primii pe care Domnul Iisus îi lasă baltă?

Gunter s-a predat Domnului Iisus deja la 15 ani. Şi adevărul este următorul: dacă un tânăr plin de viaţă îi închină Domnului toată energia vieţii lui, atunci iese o treabă minunată.

Într-o zi – tocmai începuse războiul cu Rusia – maşinăria groaznică a războiului a pus mâna şi pe Günter. A fost înrolat. Aşa a păşit pe calea întunecată de pe care nu s-a mai întors. Zace îngropat undeva în pământul Rusiei.

Înainte să plece pe front, am mai petrecut împreună câteva din zilele lui de concediu. Şi atunci ne-a povestit o mică întâmplare, de care am râs cu toţii din inimă.

Ca şi recrut, Günter a fost cazat într-o baracă în apropierea unui mare oraş. În fiecare duminică îl chinuia dorul după „frumoasele servicii divine închinate Domnului". Şi de aceea a fost foarte fericit când a fost numit curier şi a trebuit să bată drumurile cu motocicleta.

Deja în prima duminică s-a folosit de ocazie şi a aranjat în aşa fel lucrurile, încât la începutul slujbei religioase a trecut cu motocicleta prin faţa unei biserici mari din oraşul din apropiere.

Când a intrat în biserica imensă, s-a speriat puţin: puţinii bătrânei care veniseră la slujbă se pierdeau în sala imensă. Orga se auzea foarte tare.

După ce s-a aşezat, a observat că adunarea începuse deja să cânte. Dar nu se auzea nimic.

Ei bine, muzica – aceasta era pasiunea lui Günter. S-a mutat lângă o femeie în vârstă, s-a uitat în cartea ei de cântări şi a început – aşa cum îi era obiceiul – să aducă laudă Domnului cu gura până la urechi. Atunci a simţit că toată lumea se întoarce să se uite la el. Dar nu s-a lăsat deranjat. Acest cântec spiritual – pentru el a însemnat „acasă". Simţea că are părtăşie în duh cu fraţii de acasă şi cu toţi cei care îl iubesc pe Domnul Iisus – chiar şi cu ostile cereşti şi cu creştinii care se închină înaintea tronului lui Dumnezeu.

Aşa că, Günter a cântat vesel şi din toată inima.

După serviciul divin a vrut să părăsească repede biserica. Dar l-a oprit un domn în vârstă. L-a privit supărat şi i-a spus:

— Tinere, intenţia dumneavoastră este să tulburaţi serviciul?!

Günter i-a privit mirat faţa supărată:

— Să tulbur? De ce?

— Na, cântatul dumneavoastră atât de tare a fost doar o tulburare! a răspuns nervos domnul în vârstă.

Günter a început să râdă.

— Sunt de părere că din vechea dumneavoastră biserică poate liniştit să se audă mai multe despre Evanghelie până afară în stradă. Altfel, oamenii de afară vor crede că aţi murit cu toţii.

Bătrânul s-a înroşit tot:

— Tinere! Nu fiţi obraznic! Am să vă reclam comportamentul la garnizoană!

Bietul moşneag! El nu putea pur şi simplu să-şi imagineze că mai există tineri care ştiu ceva despre „bucuria în Domnul". Dar acum s-a enervat şi Gunter:

— N-aveţi decât să mă reclamaţi! i-a spus bătrânului şi a plecat…

Gunter ne-a povestit întâmplarea până aici. Apoi s-a oprit. Noi am avut însă impresia că istoria nu s-a terminat. Aşa că am întrebat:

— Şi de atunci nu te-ai mai dus acolo, nu?

— Poftim? Să nu mă mai duc acolo? a răspuns Gunter. Dimpotrivă! Am mers în fiecare duminică la serviciul divin. Şi am cântat aşa cum am simţit în inima mea. Şi ce credeţi, ce s-a întâmplat? Biserica a devenit în fiecare duminică tot mai plină. Oamenii au vrut să mă audă cântând!

Atunci am râs şi ne-am bucurat. Pentru că toţi cunoşteam puterea unei cântări spirituale.

Cântarea din mijlocul haosului

Inima mi se strânge când mă gândesc la tânărul acela. Era aproape încă un copil, când l-au recrutat. A murit împuşcat de ruşi undeva în Rusia, lângă Leningrad. Pentru cei puternici, viaţa unui om nu înseamnă nimic! Aşa cum se macină un bob de grâu între pietrele morii – aşa mi se pare sfârşitul vieţii lui.

Şi în tot acest timp, nici măcar nu a fost creat pentru război. A vrut să devină muzician. Sufletul lui trăia prin muzică. Şi când stăteai de vorbă cu el, aveai adesea impresia că sufletul lui este departe de tot şi ascultă cine ştie ce armonii, pe care noi nu le putem auzi.

În anul 1944, imediat după Crăciun, şi sosit vestea că a căzut pe front. O comunicare rece, nemiloasă şi bombastică. Cu câteva zile înainte scrisese însă o scrisoare. În această scrisoare a povestit cum a

petrecut Crăciunul. Această relatare prezintă într-un mod caracteristic spiritul dur al vremii, singurătatea tinerilor şi slava Evangheliei, încât trebuie să o prezint şi altora şi trebuie să-mi învingîmpotrivirea inimii, care m-a oprit până acum să povestesc această istorie…

— Ascultă la mine! a spus căpitanul puţin înainte de Crăciun către tânărul soldat. Vom sărbători sărbătoarea aici, în acest orăşel rusesc. Aici putem să organizăm o petrecere drăguţă pentru companie. Sunteţi de acord cu mine?

— Să trăiţi, domn căpitan!

— Am auzit că sunteţi muzician. Grozav! Interesantă meserie! Dar, nu contează! Atunci sunteţi cel mai potrivit să vă ocupaţi de această problemă! Nu-i aşa?

— Să trăiţi, domn căpitan!

— Puteţi să organizaţi totul cum doriţi. Avem la dispoziţie o sală cu un pian. Organizaţi un cor, repetaţi ceva drăguţ – aşa, ceva de Crăciun – na, ştiţi mai bine ca mine! Aţi înţeles?

— Să trăiţi, domn căpitan!

Băiatul a fost nespus de fericit. Ce misiune frumoasă în monotonia sumbră a vieţii cotidiene! Bucuria lui i-a cuprins şi pe camarazii lui. Sufletele lor, care fuseseră înăbuşite de zgomotul armelor, de discuţiile obscene dintre bărbaţi şi de alcool, au început să se trezească. – în noaptea de ajun, compania a avut parte de o sărbătoare minunată. În centru s-a aflat mesajul Evangheliei despre Fiul lui Dumnezeu, care a fost culcat într-o iesle, despre îngerii care au cântat pe câmpia Betleemului şi despre păstorii care au ascultat speriaţi şi smeriţi vestea. Chiar şi cei mai duri au fost liniştiţi şi mişcaţi. Era, de parcă sufletele îngropate îşi făceau din nou drum spre lumină… Apoi, sărbătoarea a luat sfârşit. În sală a domnit o linişte adâncă. Dar a fost întreruptă de strigătul căpitanului. Uşile au fost date în lături. Au apărut soldaţi care au adus sticle de vin şi de rachiu.

A fost, de parcă peste suflete s-ar fi prăbuşit din nou pământul: un urlet de bucurie! Primul banc obscen a explodat în sală! Râsete! Şi apoi a început o beţie, în care bărbaţii şi-au înecat tot necazul, tot dorul şi toată uitarea…

Băiatul pleacă trist. Noapte Sfântă. În sufletul lui vede imaginea patriei, a părinţilor, a fraţilor. Ce frumoase, ce divin de frumoase erau sărbătorile de acasă…!

Se târăşte ca un animal bolnav sub pătura de pe patul tare şi

adoarme.

Când se trezeşte, în dormitor pătrunde o lumină gri. Camarazii se întorc de la chef. Beţi, împleticindu-se! Râzând prosteşte! Cuvinte murdare infectează aerul.

Băiatul aruncă pătura şi iese tăcut. În inima lui, dorul de casă muşcă neiertător: O, ce urât, ce murdar, ce înjositor! Şi acesta este Crăciunul!

Fără să se gândească, ajunge din nou în sala unde s-a ţinut serbarea. Cum arată acum! Scaunele sunt rupte. Mesele dărâmate. Ferestrele sparte. Peste tot pe podea se văd bălţi de băutură şi de vărsături…

Dar – acolo este pianul – nevătămat! Abia câteva zile mai târziu – de revelion – câţiva soldaţi beţi l-au aruncat afară pe geam.

Dar, în dimineaţa aceea de Crăciun mai era acolo. Tânărul soldat se năpusteşte spre pian şi…

Da, apoi a sărbătorit Crăciunul lui. Singur, în sala pustie, stă şi cântă la pian şi cu gura: „Îngerii vestesc voios S-a născut Iisus Cristos…”

Îi vine în minte cântare după cântare. Ce bine că acasă a învăţat toate cântările pe de rost!

„Iar Tu dă-ne binecuvântarea Ta, şi viaţa întreagă la iesle vom sta”. Şi-a scos din buzunar micul Testament şi a citit încet şi cu atenţie încă o dată istoria minunată din Evanghelia după Luca capitolul 2.

„Vă aduc o mare bucurie pentru tot norodul: astăzi, în cetatea lui David vi s-a născut un Mântuitor, care este Cristos, Domnul… Şi păstorii s-au întors, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu pentru toate cele ce auziseră şi văzuseră şi care erau întocmai cum li se spusese”.

Inima lui s-a umplut de atâta bucurie, încât a început să dea slavă lui Dumnezeu şi să se roage. Şi s-a aşezat din nou la pian şi a mai cântat încă o dată toate cântările de Crăciun. Atunci, în dimineaţa rece a răsunat cântarea – poate vreun ţăran rus s-a oprit mirat la geam! – „Iată ce Tatăl ne-a dat: Un Fiu Sfânt, e-adevărat! Să ne ducă vrea şi poate De-aici jos în veşnicie…”

Oare a bănuit că acest lucru avea să se întâmple peste câteva săptămâni:

„… De-aici jos în veşnicie”?

Aşa a stat băiatul singur, părăsit, nemângâiat în ţară străină, într-o sală distrusă în mod bestial şi a dat slavă Copilului din iesle. Şi

dintr-odată a trebuit să se întrerupă în mijlocul cântării. Căci atunci a înţeles un mare adevăr. Despre aceasta a scris acasă:

„Nu este aceasta starea bisericii în toate vremurile? în mijlocul haosului acestei lumi căzute, ea cântă cu bucurie şi netulburată slavă Domnului şi Mântuitorului ei".

Atunci nu a mai fost singur. Făcea parte din marea adunare care – în ciuda diavolului – cântă şi aduce slavă: „... bucurie, bucurie, bucurie: Cristos pune capăt suferinţei..."

Felinarul dragostei

Pentru un moment, am rămas descumpănit.

În înserarea care se lăsa, m-am împiedicat de ceva. Şi când m-am uitat mai atent, am recunoscut un cadavru, care – fără să se deosebească de praf şi de moloz – zăcea exact în mijlocul străzii.

Am calculat repede: duminică la prânz a fost acel bombardament puternic. Acum este miercuri seara. Deci încă mai sunt cadavre neîngropate pe străzi!

Mi-am amintit un verset din Biblie: „Trupurile lor moarte vor zăcea ca gunoiul pe stradă..."

— Ca gunoiul pe stradă... am murmurat mereu în sinea mea.

Brusc, am observat că dintr-o casă pe jumătate dărâmtă mă urmăreşte un bărbat:

— Găsiţi că este ceva grav? m-a întrebat el. Vreau să vă arăt ceva şi mai grav. Veniţi cu mine!

A pornit înaintea mea – prin molozul de pe stradă – şi a înconjurat o mare clădire administrativă – şi apoi a intrat în curte...

— Aici! mi-a arătat omul.

Un strigăt de spaimă mi s-a oprit în gât. Aici zăceau vreo 80 de cadavre. Desigur, am văzut lucruri la fel de groaznice pe front. Dar – aici era şi mai groaznic: aici nu zăceau soldaţi şi luptători. O, nu! Aici zăceau bărbaţi în vârstă, femei epuizate. Şi – copii! Fetiţe mici cu braţe subţiri şi picioare slăbuţe, pe care războiul şi-a pus amprenta. O, copii!! Ce legătură aveau ei cu acest război fără sens?!

În faţa ochilor mi-a apărut un tablou al lui Hans Tho-mă: o vale plină cu flori. Şi pe câmpia din vale copiii se joacă – cu coroniţe de flori pe cap.

Da, aşa ar trebui să fie! Locul copiilor este pe astfel de câmpii!...

Bărbatul a plecat. Era deja noapte. Undeva, în clădirea distrusă, o bucată de lemn lovea monoton zidul în bătaia vântului. În rest: linişte

de moarte.

Şi aşa cum stăteam între aceste cadavre – atât de singur în mijlocul groazei – în această liniște îngrozitoare –, o întrebare a țâșnit din mine – o întrebare înfiorătoare:

— Unde este Dumnezeu? De ce tace? Ne-a părăsit?

— Da, Dumnezeu ne-a părăsit!!

Dumnezeu ne-a părăsit!

— Acesta-i iadul! M-am cutremurat. Aveam parcă ceva în gât. Altfel aş fi urlat de groază.

Dar atunci – nu pot să mărturisesc decât ce am trăit – deodată a fost de parcă cineva ar fi citit cu glas tare din Biblie:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică".

Cuvântul a apărut dintr-odată! Duhul Sfânt trebuie că mi l-a strigăt în disperarea mea. În faţa mea, s-a aflat crucea de pe Golgota pe care atârna Fiul lui Dumnezeu. „Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu…"

Şi brusc am ştiut:

— Aici este un semn veşnic al dragostei lui Dumnezeu! Un felinar luminos al dragostei Lui nesfârşite.

Nu-L înţeleg pe Dumnezeu. Nu! Nu voi înţelege niciodată căile şi judecata Lui. Dar ştiu un lucru: El ne iubește!

„Fiindcă atât de mult ne-a iubit Dumnezeu, încât a dat pe singurul Lui Fiu". Crucea lui Iisus strigă tare în lumea păcătoasă:

— Dumnezeu totuşi ne iubește!

Mângâiat am părăsit curtea întunecată…

Diapozitivele în lume există îngrozitor de mulţi oameni plictisitori.

Niklaus Boit nu face însă parte din aceştia.

L-am cunoscut pe poetul, pastorul şi scriitorul de succes în Mannedorf, de lângă Zürichsee, în casa pentru mine neuitatului inspector Alfred Zeller.

Bărbatul mic de statură, cu părul alb a umplut imediat camera cu fiinţa lui.

— O, trebuie să cunoaşteţi mai bine Elveţia! a spus plin de entuziasm. Aveţi timp? Atunci vă arăt mâine dimineaţă diapozitivele mele?

Am acceptat recunoscător. Dimineaţa următoare ne-am adunat în grup restrâns în sala întunecoasă. Eram foarte curios şi mă aşteptam să văd nişte peisaje montane copleşitoare.

Dar – deja primul diapozitiv a fost o dezamăgire. A apărut capul unui bou – o imagine mai mult decât cotidiană!

Apoi am auzit în întuneric vocea lui Niklaus Boit:

— Despre noi, elveţienii se spune că semănăm cu acest animal. Ei bine, vreau să explic cum vine asta… Şi apoi a urmat o prelegere înflăcărată despre boi, elveţieni şi alţi europeni, încât ba ne scuturam toţi de râs, ba ascultam încordaţi şi în tăcere.

Imaginea următoare! O altă dezamăgire: o floare de munte, aşa cum apare pe toate ilustratele ieftine.

Dar Boit a început să ne povestească cum a găsit el, copil fiind, pentru prima dată această mica floare. Am trăit alături de el emoţia şi bucuria lui…

O altă imagine: un cap nesemnificativ de bărbat. Nu! Era prea de tot, cum ne fura acest Niklaus Boit timpul cu diapozitivele lui banale. Dar apoi ne-a povestit povestea acelui bărbat. A fost tragedia palpitantă a unei călăuze obişnuite, care şi-a pierdut viaţa ca să-i salveze pe alţii. Am fost toţi adânc mişcaţi.

Dar la diapozitivul următor am avut cu toţii un şoc: un băieţel – un chinez – se holba la noi prosteşte. Asta ce mai e? Atunci am auzit din nou vocea lui Boit din întuneric:

— Prin cartea mea, „Svizzero”, am ajuns să cunosc foarte bine renumitul Traseu al fecioarei. De aceea trebuie să-i conduc adesea pe străini şi pe asiatici în munţi… Şi apoi a urmat istoria cutremurătoare a unui important ministru chinez, care şi-a deschis inima în singurătatea munţilor elveţieni. I-a mărturisit lui Boit necazurile din viaţa lui. L-a introdus pe Boit în marea lume asiatică. L-am îndrăgit foarte mult pe acest om, a încheiat Niklaus. Din păcate nu am putut să fac rost decât de o poză de-a lui din copilărie.

Ah da, micul chinez! Nici nu am mai băgat în seama imaginea. Acum am privit-o cu alţi ochi. Devenise interesantă…

Când s-a aprins din nou lumina, a trebuit să-l privesc mult timp pe acest bărbat mic de statură cu o inimă mare, pe acest Niklaus Boit, şi să mă gândesc: Ce ciudat! Acest om ne împrumută nouă ochii lui – şi deja câteva imagini banale se transformă într-o bogăţie nemaipomenită.

Comparativ mi-am amintit de o doamnă bogată pe care o cunoşteam, care-şi putea permite să se bucure de toate frumuseţile din lume şi care totuşi – era mereu nemulţumită şi săracă. Şi am înţeles: dacă suntem bogaţi sau săraci – aceasta nu depinde de împrejurări, ci de inima şi de ochii noştri.

Am fost toţi de acord cu acest lucru, când ne-am deschis inimile în timpul discuţiilor care au urmat şi când am constatat: Numai o inimă pe care o mântuieşte şi o împlineşte Domnul Iisus Cristos are parte de astfel de bogăţii.

Da, da, aşa este: creştinii primesc inimi bogate şi ochi noi.

Pentru că tot suntem la această temă, trebuie să vă mai povestesc o mică istorie, care s-a petrecut într-un cu totul alt loc.

În mica mea biserică muncitorească, un bărbat de vreo 30 de ani a ajuns să se convertească la credinţa în Domnul Iisus Cristos. Convertirea lui a însemnat o mare minune, căci a fost un tip foarte sălbatic, a cărui viaţa a fost până atunci plină numai de lupte politice, sex şi rachiu.

Acum totul a fost făcut nou.

Pentru că şi-a pierdut toţi prietenii vechi şi pentru că era încă destul de singur, l-am luat într-o zi cu mine într-o mică excursie. Urma să predic într-un sat, cu ocazia unei sărbători.

Amândoi am fost ospătaţi pe cinste după serviciul divin, în jurul lui se deschidea o altă lume. Până atunci nu cunoscuse ospitalitatea.

— Şi nu vor nimic în schimb? m-a întrebat tot mereu, mirat. De fapt, oamenii aceştia nici nu ar trebui să se sinchisească de mine!

Duminică dimineaţa devreme, am mai făcut o plimbare înainte de serviciul divin: un peisaj minunat de vară! Rouă sclipea pe iarbă. Din depărtare se auzea o fanfară, care venea probabil şi ea în sat, la sărbătoare.

Omul alerga vesel în jurul meu, în timp ce eu mai meditam încă o dată la predica mea. Dintr-odată, s-a oprit:

— Cum să înţeleg acest lucru? Am 30 de ani şi am colindat mult prin lume. Dar – cât de frumos este soarele şi rouă pe iarbă şi munţii şi pădurile – toate astea le văd acum pentru prima dată. Trebuie să-L cunoşti pe Dumnezeu şi să ai pace cu El dacă vrei să vezi frumosul!

Pastorul Fritz

Aşa îl numeau pe conducătorul marelui sanatoriu pentru epileptici Betel, pastorul Friedrich von Bodelschwingh.

Făcea parte din acei oameni foarte rari care te câştigă cu cât îi cunoşti mai bine. La majoritatea oamenilor este invers. La început te fascinează. Dar când îi cunoşti mai bine, urmează dezamăgirea.

Deci – în cazul lui Bodelschwingh a fost altfel. Şi cauza era probabil faptul că nu-l întâlneai aproape niciodată singur. Când te întâlneai cu el, te întâlneai în acelaşi timp cu Domnul Iisus. De fapt, aşa ar trebui să fie cu toţi creştinii, să aibă în ei ceva asemănător Mântuitorului lor.

Un prieten mi-a povestit nu demult o mică istorie despre acest pastor Fritz. Este atât de frumoasă, încât nu pot s-o ţin numai pentru mine.

Prietenul meu avea o moşie minunată în Prusia. Conacul era deja de generaţii centrul unor cercuri de creştini evlavioşi. Şi cei de pe moşie iubeau foarte mult tocmai sanatoriul Betel. Multe daruri bogate au luat calea spre Betel. Şi atunci când moşierul ajungea în călătoriile lui la Betel, era primit cu respect ca un protector influent al sanatoriului.

Dar apoi a venit războiul cel mare şi prăbuşirea. Moşierul a pierdut totul, chiar totul. După rătăciri groaznice, în timpul cărora a rătăcit prin ţară ca un cerşetor, a ajuns în cele din urmă cu soţia lui şi cei nouă copii în câmpia Luneberg – un om fără patrie.

Aşa că omul s-a apucat să-şi caute o patrie. În această călătorie a ajuns într-o noapte spre miezul nopţii la căsuţa portarului sanatoriului Betel.

Timid, omul fără patrie a întrebat dacă ar mai putea să vorbească cu pastorul Bodelschwingh. Portarul s-a încruntat:

— Aşa târziu? Dacă se mai poate?

Dar a sunat totuşi la telefon şi i s-a răspuns, ca oaspetele să fie condus imediat la pastor.

Murdar, zdrenţăros, neras şi aproape mort de foame, omul fără patrie a stat apoi în faţa lui Bodelschwingh şi i-a explicat cu un zâmbet slab:

— Da, acum sunt eu însumi un „frate de pe stradă”!

Şi ce a făcut pastorul Fritz? L-a strâns în braţe pe acest om şi a rostit cererea smerită:

— Să nu lăsaţi Betelul şi pe noi văduviţi de dragostea dumneavoastră!

Bietului om au început să-i curgă lacrimi peste faţa obosită, când

a văzut, cum cel care să se face cerşetor şi îl ridică pe cel care cere, făcând din el un om care dă…

O da, creştinii trebuie să fie asemenea Mântuitorului lor!

„O, Teo!”

Când am părăsit magazinul, a fost exact ora 12.

La ora aceea era mare înghesuială pe strada principală.

Mulţimea trecea încet pe lângă vitrine.

Nerăbdător am încercat să mă strecor mai repede prin mulţime. Ce groaznic! Pur şi simplu nu reuşeam să înaintez!

Buff! M-am ciocnit foarte tare de o femeie, care se părea că se grăbeşte şi ea. Am vrut să mă scuz. Atunci, pe faţa ei a apărut un zâmbet vesel:

— O, pastorul Busch! Cât are să se mai bucure Teo, că ne-am întâlnit!

A trebuit să zâmbesc. Oricum, această întâlnire nu a fost chiar nedureroasă. Şi, de fapt – cine era această femeie?

Puţin nesigur, i-am spus că pe moment nu pot să-mi amintesc cine este. Să mă ajute puţin.

— Păi da! a spus ea binevoitoare. Nici nu mă cunoaşteţi. Ştiţi – sunt mama lui Teo!

Din nou acest Teo! Eram la fel de nedumerit ca la început. Cine era Teo?

— Ştiţi, stimată doamnă, i-am explicat, în timp ce încercam să rămânem împreună în îmbulzeală, eu cunosc o mulţime de Teo. La care vă referiţi?

— Na, la cel mare – cu păr blond – care vine tot mereu la cercul dumneavoastră de tineret. Cel care şi-a pierdut nu demult portmoneul. Atunci aţi…

Atunci mi-am amintit.

— Aşa, deci sunteţi mama acelui Teo? Na, atunci pot să vă felicit. Este un băiat grozav!

Pe acest Teo l-am remarcat în ultimul timp dintre sutele de băieţi care frecventau casa tineretului din Essen. În orele de studiu biblic stătea în faţa mea foarte atent şi încordat. Şi când se cânta, toată faţa lui radia, încât nu putea să treacă neobservat. Cânta nu numai cu gura, ci cu toată inima. Şi era deosebit de plin de zel în lucrarea de evanghelizare şi de vizite.

— Da, am mai spus încă o dată, acest Teo este un băiat grozav.

Am văzut de multe ori cum strălucesc feţele mamelor când fiii lor sunt lăudaţi. Şi de aceea m-am mirat, atunci când această mamă a devenit deodată foarte serioasă. Apoi a spus încet:

— Nici măcar nu puteţi bănui cum este el cu adevărat. Între timp am ajuns într-o stradă liniştită. Aşa că am auzit clar acele cuvinte, deşi au fost rostite în aşa fel, de parcă nu mi-ar fi fost adresate mie. Am devenit curios.

— Trebuie să existe un secret! Scumpă doamnă, v-aş fi foarte recunoscător dacă mi l-aţi spune şi mie. Pentru că ţin într-adevăr foarte mult să-mi cunosc băieţii.

Femeia s-a gândit o clipă. Apoi a izbucnit:

— Da, trebuie să vă spun totul. Vedeţi, noi am fost o familie fără de Dumnezeu. Soţul meu nu vrea să ştie nimic despre creştinism, nici până în ziua de azi. Are efectiv o aversiune împotriva creştinismului. Şi de aceea am trăit toţi fără Dumnezeu…

Femeia s-a întrerupt. Trebuia să traversăm strada. Şi – da, acum nu mai era o simplă discuţie. Era vorba despre lucruri serioase. Trebuia să se concentreze. Aşa că am dat colţul într-o stradă liniştită. Şi atunci a continuat:

— Teo a avut parcă 17 ani atunci când am observat că s-a schimbat. Când ne certam în casă, el tăcea. Şi încerca tot mereu să-mi facă bucurie. Avea atâta răbdare cu sora lui cea mică. Era, de parcă prin Teo intra în familia noastră un cu totul alt duh.

Şi, într-o zi, ne-a spus deschis că frecventează cercul dumneavoastră de tineret. Câţiva prieteni l-au introdus acolo. Şi acolo l-ar fi cunoscut pe Domnul Iisus. Şi că viaţa lui îi aparţine acum lui Cristos.

Femeia a făcut din nou o pauză. Am simţit cât este de emoţionată. Am fost mişcat când a spus, că această mărturisire a scos din soţul ei numai un murmur furios. Ea însăşi s-a simţit însă ciudat în urma mărturisirii fiului ei. Inima ei a început să se neliniştească de acest lucru.

— Da, aşa se face că de atunci frecventez împreună cu Teo serviciile divine din biserica dumneavoastră.

Şi acum faţa ei strălucea.

— Acum sunt şi eu a Domnului Iisus. Este ca un secret minunat, pe care-l am eu şi Teo al meu. Şi în fiecare zi citesc câte puţin în Biblie. Uneori nu înţeleg unele lucruri… şi – Acum s-a înroşit toată de ruşine:

— Atunci îl întreb pe fiul meu. El înţelege mult mai mult. Ah, este o ruşine ca mama să înveţe de la fiul ei. Dar Teo nu este deloc mândru. El îmi explică totul atât de bine.

Cu ce voce a spus femeia aceste cuvinte! Eu aveam lacrimi în ochi. Şi prin minte mi-a trecut vechea promisiune a lui Maleahi, că inimile părinţilor se vor întoarce la copiii lor.

— Şi soţul dumneavoastră? am mai întrebat. A zâmbit.

— Oh, nu vrea să audă încă nimic de toate acestea! Dar Teo şi cu mine – noi ne rugăm în fiecare zi pentru tata. Doar îl iubim. Este un tată bun. Într-o bună zi şi el… dacă ne rugăm aşa pentru el! Nu poate altfel…!

Tăcerea dintre noi a fost lungă. Apoi a mai început să vorbească încă o dată – aproape cu reverenţă:

— Este totuşi ciudat, ca o mamă, prin fiul ei… Restul propoziţiei a rămas nerostit. Dar am înţeles-o.

— Seara l-am întâlnit pe Teo la casa tineretului. Juca tenis de masă cu câţiva băieţi pe care i-a adus cu el. I-am strâns mâna:

— O, Teo!

Şi el mi-a zâmbit fericit.

Cine-l curăţă lui Dumnezeu pantofii?

Un prieten american ne-a povestit o istorie amuzantă care merită să fie povestită mai departe.

— Am o fetiţă mică, ne-a relatat el… Fetiţa este la vârsta în care copiii îşi înnebunesc părinţii cu întrebări. Şi efectiv poţi să ajungi să cazi pe gânduri când apar tot felul de întrebări interesante.

Nu demult, micuţa a fost foarte preocupată să-şi ajute mama în gospodărie. În cele din urmă, mama i-a zis:

— Acum poţi să cureţi şi pantofii lui tata!

Copilul nu a fost foarte entuziasmat de această sarcină. Dar, ascultătoare, s-a pus pe treabă.

Un timp a avut preocupare. Se vedea pe ea că îşi frământă capul cu întrebări serioase. Şi apoi…

Tata a intrat în cameră. Dar înainte să-şi poată lăuda fiica cea harnica, a fost uimit de întrebarea ei:

— Ticu, lui Dumnezeu cine îi curăţă de fapt pantofii? Tatăl a rămas trăsnit. Nu a putut să-şi amintească dacă vreun teolog a spus vreodată ceva legat de acest lucru. Da, nu-i venea în minte niciun verset biblic, care să lămurească cât de cât întrebarea. Aşa că a spus

numai:

— Ei bine, trebuie că există vreun înger care are această sarcină, pe care o consideră drept o mare onoare.

Şi apoi tatăl a fost fericit că fiica a fost mulţumită cu acest răspuns.

Câteva zile mai târziu, tatăl a citit liniştit din Noul Testament.

Brusc, a sărit în picioare, a ieşit fugind din cameră şi şi-a strigat fetiţa.

Mama şi copilul au venit speriate:

— Ce s-a întâmplat?!

— Nu demult m-ai întrebat, cine-i curăţă lui Dumnezeu pantofii, s-a adresat tatăl către copil. Acum, fii atentă, tocmai am citit în Biblie că nici nu este vorba de aşa ceva: aici scrie că Dumnezeu ne curăţă nouă pantofii.

Mama a dat din cap:

— Ce vorbeşti! Dumnezeu ne curăţă nouă pantofii?

— Da, a explicat tatăl, ascultaţi! în Biblie scrie: „… Iisus a început să spele picioarele ucenicilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins…” Vedeţi doar că în Israel, spălatul picioarelor a fost tot una ca la noi curăţatul pantofilor. Acum, ascultaţi mai departe! A citit toată întâmplarea, aşa cum o descrie apostolul Ioan în capitolul 13 al Evangheliei sale.

Mama şi fiica au ascultat uimite. Şi toţi trei au înţeles cât de mult s-a umilit Dumnezeul cel viu în Iisus. „S-a dezbâcat pe Sine însuşi şi a luat chip de rob…” spune Biblia într-un alt loc. Şi acest lucru merită adorarea noastră!